

Κοινωνική Επιχειρηματικότητα: Η περίπτωση της Κοιν.Σ.Επ

Μελέα Μυρτώ

**Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία που υποβάλλεται στο καθηγητικό σώμα
για τη μερική εκπλήρωση των υποχρεώσεων απόκτησης Διπλώματος
Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Διοίκηση Αθλητικών Οργανισμών και
Επιχειρήσεων» του Τμήματος Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού του
Παν/μίου Πελοποννήσου στην κατεύθυνση «Μάρκετινγκ Αθλητικών
Οργανισμών & Επιχειρήσεων»**

Σπάρτη

2022

Εγκεκριμένο από την Εξεταστική Επιτροπή:

Επιβλέπων: Κριεμάδη Αθανάσιου, Καθηγητής

2^ο Μέλος: Δουβής Ιωάννης, Καθηγητής

3^ο Μέλος: Βρόντου Ουρανία, Αναπλ. Καθηγήτρια

Υπεύθυνη Δήλωση

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 18 (Λόγοι και διαδικασία διαγραφής από το ΠΜΣ) του Κανονισμού Λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, δηλώνω υπεύθυνα ότι για τη συγγραφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής μου Εργασίας (ΜΔΕ) δεν χρησιμοποίησα ολόκληρο ή μέρος έργου άλλου δημιουργού ή τις ιδέες και αντιλήψεις άλλου δημιουργού χωρίς να γίνεται αναφορά στην πηγή προέλευσης (βιβλίο, άρθρο από εφημερίδα ή περιοδικό, ιστοσελίδα κλπ.).

Ημερομηνία: 13/02/2022

Η Δηλούσα
Μελέα Μυρτώ

(Υπογραφή)

Copyright © Μελέα Μυρτώ, 2022

Με επιφύλαξη κάθε δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και δεν πρέπει να ερμηνευθεί ότι αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου του Τμήματος Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Μυρτώ Μελέα: Κοινωνική Επιχειρηματικότητα: Η περίπτωση της Κοιν.Σ.Επ
(Με την επίβλεψη του Κριεμάδη Αθανάσιου, Καθηγητή)

Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να παρουσιάσει την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα ως επιχειρηματική μορφή και να την αναλύσει. Φιλοδοξεί να διερευνήσει το λειτουργικό και νομικό πλαίσιο επιχειρήσεων που εμπίπτουν στις ιδέες και τις αρχές αυτής της μορφής επιχειρηματικότητας. Πιο συγκεκριμένα, θα εστιάσει στις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) και στο τι μπορούν να προσφέρουν στην κοινωνία στην οποία εντάσσονται. Έγινε ανασκόπηση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας σχετικά με τους όρους και τη σημασία των εννοιών της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, Κοινωνικής Οικονομίας και της Κοινωνικής Επιχείρησης. Μελετήθηκε επιπροσθέτως η κοινωνική αξία της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας και ο αντίκτυπος που μπορεί να προσφέρει. Στο τελευταίο κομμάτι της θεωρητικής προσέγγισης εξετάστηκε το κατά πόσο μπορεί να προσφέρει η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην ανάκαμψη τόσο της κοινωνίας όσο και της οικονομίας μετά από καταστροφές. Το δεύτερο μέρος της εργασίας αυτής αφιερώνεται σε μία υπάρχουσα και εν ενεργεία Κοιν.Σ.Επ. Η έρευνα που έγινε ήταν μελέτη περίπτωσης που αφορούσε την Κοιν.Σ.Επ. Educaltour. Στο πλαίσιο της έρευνας συγκεντρώθηκαν πληροφορίες και στοιχεία από το 2016, χρονιά έναρξης της Κοιν.Σ.Επ.. Στο παρόν έγγραφο γίνεται προσπάθεια, μέσα από την αρχική ιδέα για τη δημιουργία της Educaltour, τις διαδικασίες για την ίδρυσή της, τις αξίες και τις αρχές που πρεσβεύει μαζί με τη φιλοσοφία της και την αντιμετώπισή της σε κοινωνικά θέματα και ζητήματα αλλά σίγουρα και μέσα από την οικονομική της πορεία, η οποία σαφώς επηρεάστηκε από την πανδημία του Covid-19, να διαπιστωθεί κατά πόσο είναι εφαρμόσιμη η θεωρητική οριοθέτηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Το αποτέλεσμα στο οποίο επιχειρεί να καταλήξει η παρούσα έρευνα είναι το κατά πόσο είναι εφικτές οι θεωρητικές προσεγγίσεις από την υπάρχουσα βιβλιογραφία και στη συγκεκριμένη περίπτωση της Κοιν.Σ.Επ. Educaltour αν καταφέρνει να επιτελέσει το σκοπό της, δηλαδή τη δημιουργία κοινωνικής αξίας και αντίκτυπου στην κοινωνία, το περιβάλλον και την οικονομία.

Λέξεις κλειδιά: κοινωνική επιχειρηματικότητα, κοινωνική οικονομία, Κοιν.Σ.Επ..

ABSTRACT

Myrto Melea: Social Entrepreneurship: Case Study of Social Cooperative Enterprise
(With the supervision of Thanos Kriemadis, Professor)

The purpose of this paper is to present and analyze the Social Entrepreneurship as a business form. It aspires to explore the operational and the legal framework of companies that fall within the ideas and principles of this form of entrepreneurship. More specifically, it will focus on Social Cooperative Enterprises and what they can offer both to the team that creates them and to the society in which they belong. The existing literature on the concepts of Social Entrepreneurship, Social Economy and Social Enterprise was reviewed. In addition, the social value of Social Entrepreneurship and the impact it can offer were studied. The last part of the theoretical approach examined the extent to which Social Entrepreneurship can contribute to the recovery of both society and the economy after disasters. The second part of this paper is dedicated to an existing and ongoing Social Cooperative Enterprise. The research that was done was a case study that concerned Social Cooperative Enterprise named Educaltour. In the context of the research, information and data were collected from 2016, the year of the beginning of Social Cooperative Enterprise. In this document an effort is made, through the initial idea for the creation of Educaltour, the procedures for its establishment, the values and the principles that it advocates together with its philosophy and its approach to social issues but certainly also through its economic course, which was clearly influenced by the Covid-19 pandemic, to determine whether the theoretical demarcation of social entrepreneurship. The result that the present research tries to reach is whether the theoretical approaches from the existing literature are possible and in the specific case of Social Cooperative Enterprise Educaltour if it manages to fulfill its purpose, is the creation of social value and impact on society, the environment and the economy.

Key words: Social Entrepreneurship, social economy, social cooperative enterprise

Πρόλογος

Νιώθω την ανάγκη να ευχαριστήσω όλους εκείνους που με βοήθησαν και συνέλαβαν ο κάθε ένας με τον τρόπο του στην πραγματοποίηση της παρούσας εργασίας. Ένα ξεχωριστό ευχαριστώ προς τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Κριεμάδη Αθανάσιο για την άμεση επικοινωνία, καθώς και για τις πολύ χρήσιμες συμβουλές του και προτάσεις του καθ' όλη τη διάρκεια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος.

Ευχαριστίες, επίσης, οφείλω στην κ. Κουρτεσοπούλου Άννα, οδηγό μας και συντονίστριά μας από την πρώτη κιόλας μέρα του προγράμματος, καθώς και στους καθηγητές - διδάσκοντες μας για τις γνώσεις και τις εμπειρίες που μας παρείχαν.

Θα ήθελα ξεχωριστά να ευχαριστήσω την ομάδα της Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης Educaltour για τη συνεργασία τους και την εμπιστοσύνη που μου έδειξαν.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω από καρδιάς την οικογένειά μου και τους ανθρώπους που ήταν δίπλα μου για την στήριξη και συμπαράσταση που μου παρείχαν κατά τη διάρκεια των σπουδών μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	v
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	vi
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	vii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ.....	viii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ.....	ix
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
Κοινωνική οικονομία.....	2
Κοινωνική επιχειρηματικότητα.....	4
Σκοπός και σημαντικότητα έρευνας.....	6
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ.....	8
Κοινωνική αξία.....	8
Ο αντίκτυπος της κοινωνικής επιχείρησης.....	8
Κοινωνική επιχείρηση.....	11
Πλεονεκτήματα κοινωνικής επιχείρησης.....	12
Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.).....	13
Γενικά χαρακτηριστικά.....	13
Κατηγορίες και πεδία δραστηριοτήτων.....	14
Σύσταση και οργανωτική δομή.....	16
Γενική Συνέλευση.....	17
Διοικούσα Επιτροπή.....	18
Οικονομικοί πόροι, αποθεματικά και διανομή κερδών.....	18
Πλεονεκτήματα κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων.....	19
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	21
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	23
Κοινωνικός σκοπός.....	23
Εγγραφές και αποχωρήσεις μελών.....	24
Η Δομή.....	24
Οι δραστηριότητες της Educaltour.....	25
Οι πόροι και οικονομική πορεία.....	26
Η Educaltour στη Πανδημία του Covid-19.....	28
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ.....	30
Ο Κοινωνικός αντίκτυπος της Educaltour.....	30
Η Συνέχεια της Educaltour.....	32
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	33
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	37

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1. Διάκριση οικονομικών τομέων και χαρακτηριστικά γνωρίσματα ανά τομέα	3
Πίνακας 2. Η συμβολή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε επιχειρήσεις ανθρωπιστικών υπηρεσιών.....	13

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1. Διάγραμμα πορείας Educaltour.....	27
---	----

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

Κοιν.Σ.Επ.	Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση
ΜΚΟ	Μη Κυβερνητική Οργάνωση
Κοι.Σ.Π.Ε.	Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης
Α.Φ.Μ.	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου
Α.μεΑ.	Άτομα με Αναπηρία
Γ.Ε.ΜΗ.	Γενικό Εμπορικό Μητρώο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα είναι μια μορφή δραστηριοποίησης μέσω της οποίας προσφέρονται λύσεις σε κοινωνικά ζητήματα όπως η ανεργία, η ένταξη στην αγορά εργασίας ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, η προστασία του περιβάλλοντος κ.α., τα οποία δε δύναται να καλύψουν οι κυβερνήσεις και οι παραδοσιακές αγορές. Έννοιες όπως κοινωνική οικονομία συναντώνται πολλούς αιώνες πριν, στην αρχαία Ελλάδα αλλά και στην ρωμαϊκή εποχή για τελετές ή ενίσχυση βιοτεχνιών, χωρίς όμως να έχουν προσδιοριστεί με κάποιο ορισμό τέτοιου είδους πρακτικές. Αρκετά μεταγενέστερα δημιουργήθηκε η ανάγκη για ορισμό και διερεύνηση πάνω σε αυτό το φαινόμενο. Φτάνοντας στο σήμερα, μιλώντας για την κοινωνική οικονομία, αναφερόμαστε στον τρίτο τομέα της οικονομίας. Εκείνον ανάμεσα στο ιδιωτικό και δημόσιο που έχει ως στόχο την παραγωγή κοινωνικής αξίας.

Μέσα σε αυτόν το χώρο διεξάγονται οικονομικές δραστηριότητες που στοχεύουν στην κοινωνική ευημερία. Επιχειρηματικές δραστηριότητες που αφορούν την κοινωνική οικονομία αναλαμβάνουν νομικά πρόσωπα ή και ενώσεις προσώπων. Η κοινωνική επιχειρηματικότητα έχει μια αυξανόμενη τάση καθώς δίνει τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να επιτύχουν τους στόχους τους, δηλαδή τη λύση ενός κοινωνικού προβλήματος, την τοπική ανάπτυξη κ.α.. Άρα ο κυρίαρχος σκοπός της κοινωνικής επιχειρηματικότητας είναι η κοινωνική αξία και ο αντίκτυπος που θα δημιουργηθεί. Μια γενική και ευρεία ιδέα της κοινωνικής αξίας είναι η ευημερία των πολιτών. Είναι το αποτέλεσμα της όλης προσπάθειας, ο αντίκτυπος που αφήνει πίσω της η δράση της κοινωνικής επιχείρησης και το κατά πόσο εκπληρώνει το σκοπό της ύπαρξής της. Ο αντίκτυπος μπορεί να μετρηθεί μόνο με το όφελος που προκύπτει στα άτομα των οποίων οι ανάγκες καλύπτονται από τις ενέργειες της κοινωνικής επιχείρησης και όχι τόσο από την αναλογία τιμής / κέρδους. Φαίνεται στην αλλαγή που συμβαίνει στη ζωή του ωφελούμενου σε δεύτερο και τρίτο χρόνο με σκοπό να γίνει μόνιμη, όπως για παράδειγμα η κατάρτιση ενός στερεότυπου.

Λαμβάνοντας υπόψη τους παραπάνω ορισμούς, μελετάται η κοινωνική επιχείρηση και τα πλεονεκτήματά της ως προς το θεωρητικό της κομμάτι. Εν συνεχεία συγκεκριμενοποιείται και αναλύεται η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.) τόσο από θεωρητική σκοπιά όσο και πιο πρακτική. Υπάρχει ξεχωριστό νομικό πλαίσιο για την κοινωνική επιχειρηματικότητα και τις κοινωνικές

συνεταιριστικές επιχειρήσεις το οποίο προσδιορίζει τα είδη και τα πεδία δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την κοινωνική οικονομία. Η σύσταση και η οργανωτική δομή μιας Κοιν.Σ.Επ. διαφέρει από μια απλή επιχείρηση. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και θέματα που αφορούν τους οικονομικούς πόρους, τα αποθεματικά και σίγουρα τη διανομή και διαχείριση των κερδών της Κοιν.Σ.Επ.. Πέραν των γενικών πλεονεκτημάτων για το κοινωνικό σύνολο που προκύπτει από μια κοινωνική επιχείρηση, υπάρχουν και μια σειρά πλεονεκτημάτων ή αλλιώς διευκολύνσεων σχετικά με τις φορολογικές υποχρεώσεις που προκύπτουν σε όσους επιθυμούν να ασχοληθούν με αυτή τη μορφή επιχειρηματικής δράσης.

Κοινωνική οικονομία

Από τα αρχαία κιόλας χρόνια υπάρχει η μορφή, έστω και η πιο απλοϊκή, της κοινωνικής οικονομίας και η πρακτική της. Στην αρχαία Ελλάδα κάνουν την εμφάνισή τους παραδείγματα κοινωνικής οικονομίας από τη συλλογή χρημάτων για νεκρικές τελετές και άλλες τελετουργίες. Παρατηρείται όμως και στην ρωμαϊκή εποχή αντίστοιχη οικονομική φιλοσοφία με σκοπό τη χρηματοδότηση συλλόγων βιοτεχνών (Νικολάου, 2012). Από εκείνη την εποχή μπορεί να άλλαξε ως προς το περιεχόμενο και το αντικείμενο δράσης της η κοινωνική οικονομία χωρίς όμως να χαθεί.

Η Κοινωνική Οικονομία ως όρος ξεκίνησε να χρησιμοποιείται τα πρώτα χρόνια του 19^{ου} αιώνα στη Γαλλία. Χρειάστηκαν να περάσουν αρκετά χρόνια όμως για να χρησιμοποιηθεί ως αναφορά σε φορείς, με σκοπό τους την ποιότητα ζωής και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας. Σήμερα πλέον στη φιλοσοφία της Κοινωνικής Οικονομίας συγκαταλέγονται ομάδες και φορείς που παρέχουν υπηρεσίες και παράγουν αγαθά από μη κερδοσκοπικές ομάδες αλλά και από ιδιωτικές επιχειρήσεις με κοινωνικούς σκοπούς (Κλήμη – Καμινάρη & Παπαγεωργίου, 2010).

Με το νόμο υπ' αριθ. 4430/2016 η Κοινωνική Οικονομία ορίζεται ως το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων που χαρακτηρίζονται από ένα διαφορετικό οργανωτικό πρότυπο των σχέσεων παραγωγής, διανομής, κατανάλωσης και επανεπένδυσης και βασίζονται σε θεμελιώδεις αρχές, όπως αυτή της δημοκρατίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, επιδεικνύοντας τον ανθρώπινο και περιβαλλοντικό σεβασμό (ΦΕΚ 205/Α, 2016). Φορείς που συγκαταλέγονται και υποστηρίζουν τον παραπάνω ορισμό είναι οι διάφοροι συνεταιρισμοί εργαζομένων, οι

Κοιν.Σ.Επ., οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης αλλά και οποιοδήποτε άλλο μη μονοπρόσωπο νομικό πρόσωπο, εφόσον έχει αποκτήσει νομική οντότητα όπως οι αστικοί συνεταιρισμοί, οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι αστικές εταιρίες.

Πέρα από το νομικό ορισμό, οι Moulaert και Ailenei (2005) περιγράφουν την κοινωνική οικονομία ως ένα ενδιάμεσο οικονομικό χώρο που παρεμβάλλεται ανάμεσα στον ιδιωτικό και δημόσιο οικονομικό τομέα, όπου και πραγματοποιούν δραστηριότητες κυρίως με κοινωνικό γνώμονα τόσο σε επίπεδο σκοπών όσο και σε στόχων. Σύμφωνα με την παραδοσιακή αντίληψη για τις οικονομικές δραστηριότητες, απαντώνται δύο τομείς, ο δημόσιος και ο ιδιωτικός. Ο διαχωρισμός τους γίνεται βάση των στόχων που επιδιώκουν, το είδος και την προέλευση των αγαθών/ υπηρεσιών που παράγουν και προσφέρουν και τη μορφή χρηματοδότησης αυτών. Οι οικονομικές δραστηριότητες που δεν μπορούν να συμπεριληφθούν ούτε στο δημόσιο αλλά ούτε και στον ιδιωτικό τομέα, δημιουργούν και απαρτίζουν έναν τρίτο τομέα της οικονομίας, αυτό της Κοινωνικής Οικονομίας που διακρίνεται σε επίπεδο αρχών, αξιών και φιλοσοφίας (Φίλος & Βελή, 2015).

Πίνακας 1. Διάκριση οικονομικών τομέων και χαρακτηριστικά γνωρίσματα ανά τομέα

	Δημόσιος τομέας	Ιδιωτικός τομέας	Τρίτος τομέας (Κοινωνική Οικονομία)
Σκοπός	Συλλογικό ενδιαφέρον	Το κέρδος των επενδυτών	Παραγωγή κοινωνικής αξίας / Ανάπτυξη της κοινωνίας / κοινότητας
Φύση προϊόντων/ υπηρεσιών	Δημόσιο/ συλλογικό	Ατομικό/ προσωπικό	Συλλογικό/ ατομικό
Οικονομικός σκοπός	Δημόσιος	Οικονομικός	Δημόσιος (επιδοτήσεις) και / ή ιδιωτικός (εθελοντισμός / δωρεές / επενδυτές)
Επιχειρήσεις/οργανισμοί	Δημόσια επιχείρηση	Ιδιωτική επιχείρηση	Φιλανθρωπικοί οργανισμοί, Συνεταιρισμοί, Κοινωνικές επιχειρήσεις, Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί

Πηγή: Φίλος & Βελή (2015) σελ. 132

Συνεπώς, η Κοινωνική Οικονομία, θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι το σημείο που τέμνονται και συναντιούνται ο ιδιωτικός με το δημόσιο τομέα, στο διάστημα του οποίου λαμβάνουν χώρα οικονομικές δραστηριότητες προς όφελος και

ανάπτυξη της κοινωνίας. Οι συγκεκριμένες νομικές οντότητες ή ενώσεις της κοινωνικής οικονομίας, επιδιώκουν το συλλογικό όφελος, εξυπηρετώντας κοινωνικά συμφερόντων, όπως την ενσωμάτωση του κοινωνικού συνόλου, την ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας, την προώθηση και ανάπτυξη των αρχών βιωσιμότητας, την πρόληψη και καταπολέμηση κοινωνικών ανισοτήτων και διακρίσεων, την τόνωση του κοινωνικού κεφαλαίου και ενίσχυση του κοινωνικού ιστού αλλά και την συμμετοχική δημοκρατία (Κυριακίδου & Σαλάβου, 2014).

Ο χώρος αυτός διέπεται όπως προαναφέρθηκε, από αρχές, οι οποίες κάνουν εύκολη τη διάκρισή του από τις παραδοσιακές οργανωτικές μορφές της οικονομίας. Σύμφωνα με την ερευνήτρια Μπάρδα (2016) κύρια στόχευση της δραστηριοποίησής τους αποτελεί η εξυπηρέτηση των μελών τους και η διασφάλιση του κοινού οφέλους, χωρίς όμως να επιδιώκεται η κερδοφορία. Αντίστοιχα, διακρίνονται διαχειριστικά από το δημόσιο οικονομικό τομέα, στον τρόπο που παράγει και διαθέτει τα προϊόντα/ υπηρεσίες τους. Επίσης, λαμβάνουν αποφάσεις με έναν συλλογικό τρόπο όπου μάλιστα η συμμετοχή των μελών στην διαδικασία των αποφάσεων είναι ανεπηρεάστη από το μερίδιο του κεφαλαίου που κατέχουν. Τέλος, σε αναπτυξιακό επίπεδο θέτουν ως πρώτο μέλημα την εξασφάλιση των ανθρωπίνων αναγκών, όπως η απομάκρυνση του φόβου της ανεργίας και της κοινωνικής ωφέλειας, έναντι του κεφαλαίου.

Κοινωνική επιχειρηματικότητα

Η επιχειρηματικότητα συνήθως σχετίζεται με τη στάση των ανθρώπων απέναντι στη δημιουργία προτάσεων που τους δίνουν τη δυνατότητα να καταφέρουν τους στόχους τους. Υπάρχει μια αυξανόμενη τάση για την εύρεση επιχειρηματικών σχεδίων που στοχεύουν στη επίλυση ενός κοινωνικού ή ανθρώπινου προβλήματος. Έτσι, όταν συζητάμε για επιχειρηματικά έργα δεν πρέπει να λαμβάνουμε μόνο υπόψη εκείνα με την οικονομική ή επιχειρηματική εστίαση (Vázquez-Parra, García-González, & Ramírez-Montoya, 2021). Η κοινωνική επιχειρηματικότητα προσφέρει λύσεις όπου οι αγορές ή οι κυβερνήσεις αποτυγχάνουν να αντιμετωπίσουν ένα ευρύ φάσμα προκλήσεων βιωσιμότητας στην κοινωνία. Εξ αιτίας της αποτυχίας αυτής, έρχεται ένας διαφορετικός τύπος κοινωνικών παραγόντων που ενισχύεται με καινοτόμους τρόπους για να αντιμετωπίσει αυτά τα προβλήματα και τις προκλήσεις. Μέσα από μια σειρά από κοινωνικές και εμπορικές δραστηριότητες επιδιώκεται η δημιουργία μιας διαρκούς θετικής κοινωνικής αλλαγής (Eiselein & Dentchev, 2021).

Το πεδίο αυτό, της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, είναι ολοένα και πιο δημοφιλές φαινόμενο στην πράξη, καθώς και ένας αναπτυσσόμενος τομέας επιστημονικής έρευνας (Gras, Moss, & Lumpkin, 2014).

Η πρώτη εμφάνιση της Κοινωνικής επιχειρηματικότητας έγινε μέσα στη δεκαετία του '70. Τότε ήταν που ξεκίνησαν οργανώσεις και ιδρύματα με στόχο τους την ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Είναι μια εναλλακτική μορφή επιχειρηματικότητας που στηρίζεται στις αρχές της κοινωνικής οικονομίας και με βασική της επιδίωξη ένα κοινωνικό σκοπό, με κοινωνική αξία (Φίλος & Βελή, 2015). Η εκπαίδευση, το περιβάλλον και η προστασία του, η υγεία, η ενέργεια, η αντιμετώπιση της φτώχειας και της ανεργίας, κ.α. είναι κοινωνικά προβλήματα μεγίστης σημασίας που έρχεται να απαντήσει η κοινωνική επιχειρηματικότητα, τα οποία από τη μία το κράτος δε δύναται να δώσει αποτελεσματικές λύσεις και από την άλλη δεν υπάρχει πρόθεση ενασχόλησης δεδομένου ότι δεν είναι κερδοφόρες πρωτοβουλίες (Νικολάου, 2012). Το μοντέλο της κοινωνικής επιχειρηματικότητας αναζητά καινοτόμες λύσεις στα υπάρχοντα κοινωνικά προβλήματα και προωθεί την ανάπτυξη των κοινωνιών στις οποίες εντάσσεται (Vázquez-Parra, García-González, & Ramírez-Montoya, 2021). Επιδιώκει με λίγα λόγια να παράγει κοινωνική αξία και κοινωνικό αντίκτυπο. Η αποτελεσματική επίτευξη κοινωνικού αντικτύπου φέρνει την προσοχή σε δυο αλληλένδετα διαχειριστικά θέματα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, τη μέτρηση και την κλιμάκωση του κοινωνικού αντίκτυπου (Eiselein & Dentchev, 2021).

Αν θα θέλαμε να εκφράσουμε σαν ορισμό την κοινωνική επιχειρηματικότητα θα λέγαμε ότι είναι μια διακριτή μορφή επιχειρηματικής δραστηριότητας, με εστίασή της να μπορέσει να πετύχει έναν κοινωνικό σκοπό μέσω της δημιουργίας κοινωνικής αξίας ώστε να μπορέσει να αντιμετωπίσει και να εξαλείψει πιεστικά κοινωνικά προβλήματα. Η επίλυση κοινωνικών προβλημάτων, τίθεται στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων (Μπάρδα, 2016). Το κοινωνικό επιχειρηματικό προφίλ τείνει να είναι ευρύ λόγω του εύρους των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν (Vázquez-Parra, García-González, & Ramírez-Montoya, 2021).

Προσεγγίζοντας ετυμολογικά την έννοια διαχωρίζεται σε επιχειρηματική και κοινωνική διάσταση. Για την επιχειρηματική διάσταση υπάρχει πλούσια βιβλιογραφία που εμβαθύνει στους λόγους ύπαρξής της. Η κοινωνική διάσταση από την άλλη, υποδεικνύει τον κοινωνικό προσανατολισμό της επιχειρηματικότητας (Νικολάου, 2012). Όπως αναφέρουν οι Peredo και McLean (2005), η κοινωνική

επιχειρηματικότητα λαμβάνει χώρα όταν υπάρξει ατομική πρωτοβουλία για δημιουργία κοινωνικής αξίας, όταν υπάρχουν οι κατάλληλες ικανότητες άντλησης ευκαιριών για την δημιουργία της κοινωνικής αυτής αξίας, όταν παράλληλα αξιοποιούνται καινοτόμα εργαλεία και ιδέες για να εισαχθεί και να διαμοιραστεί αυτή η αξία, όταν δέχεται και αναλαμβάνει το υψηλό ρίσκο καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής αλλά και επινοεί ιδέες για να βρει τους απαραίτητους πόρους, ώστε να μπορέσουν να υλοποιηθούν οι διαδικασίες για την επίτευξη του στόχου.

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα έχει μια θετική επιρροή τόσο στον ιδιωτικό όσο και το δημόσιο τομέα. Πιο συγκεκριμένα, συμβάλει στην αναγνώριση και αποδοχή της δραστηριοποίησής της από στον ιδιωτικό τομέα και παράλληλα προσφέρει λύσεις σε υπάρχοντα κοινωνικά ζητήματα τα οποία δεν μπορούν να καλυφθούν διαφορετικά εξ' αιτίας της απουσίας κοινωνικής ευαισθησίας του ιδιωτικού τομέα. Επιπροσθέτως, ο δημόσιος τομέας δε διαθέτει πρόσφορο έδαφος για να παρέχει λύσεις σε κοινωνικά προβλήματα, καθώς δε διαθέτει και τους κατάλληλους μηχανισμούς. Εκεί έρχεται η κοινωνική επιχειρηματικότητα να καλύψει αυτό το κενό προσφέροντας λύσεις και προωθώντας την κοινωνική συνοχή (Φίλος & Βελή, 2015).

Σκοπός και σημαντικότητα έρευνας

Για την επιβεβαίωση της θεωρίας σχετικά με την κοινωνική επιχειρηματικότητα και τις επιχειρήσεις που εντάσσονται και ασχολούνται με τη συγκεκριμένη μορφή, μελετάται η Κοιν.Σ.Επ. Educaltour. Μέσα από τη μελέτη περίπτωσης παρουσιάζονται η δομή της, οι αξίες που τη διέπουν και η λειτουργίας της μέσω του καταστατικού της και των οικονομικών της στοιχείων με σκοπό να υπάρξει μια εικόνα για την πορεία της από την έναρξή της μέχρι και σήμερα.

Η Educaltour δημιουργήθηκε το 2016 από μία πενταμελή ομάδα με κοινούς στόχους και όραμα. Κατά τη διάρκεια αυτών των πέντε ετών από την έναρξή της έχει συνάψει σημαντικές και σταθερές συνεργασίες και έχει αντιμετωπίσει δυσκολίες, με κυριότερη όλων την περίοδο της πανδημίας Covid-19. Αυτή η περίοδος βρήκε την Educaltour σε φάση ανάπτυξης με πολύ καλούς οiwονούς. Στη διετία που ακολούθησε από την αρχή της πανδημίας, το κλείσιμο της αγοράς και οι περιορισμοί που τέθηκαν κυρίως για τις ομαδικές δραστηριότητες με παιδιά έφεραν την Κοιν.Σ.Επ. σε σημείο αδράνειας. Αυτό που την «κράτησε ζωντανή» ήταν οι αποφάσεις των μελών της για τη μη διανομή κερδών την τελευταία χρονιά που είχαν τη δυνατότητα, το γεγονός ότι

η κρίση την πέτυχε στην πρώτη της πενταετία όπου είχε φορολογικές διευκολύνσεις και οι επιστρεπτέες προκαταβολές του κράτους. Το τελευταίο διάστημα έχει αρχίζει, με αργούς ρυθμούς αλλά σταθερούς να επανέρχεται στην ενεργό δράση.

Η μελέτη αυτή επιχειρεί να παρουσιαστεί την έμπρακτη εφαρμογή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και του νομικού πλαισίου. Πιο συγκεκριμένα, θα διερευνηθεί μέσα από τις δράσεις της Educaltour και την πορεία της από την ίδρυσή της πριν έξι χρόνια μέχρι και σήμερα, ο βαθμός του κοινωνικού αποτυπώματος της, αλλά και ο τρόπος με τον οποίο έχει καταφέρει μια μικρή επιχειρηματική κίνηση να βελτιώσει διάφορες πτυχές στη ζωή των κοινωνικών ομάδων.

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Κοινωνική αξία

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα έχει διερευνηθεί την τελευταία δεκαετία και έχει αναφερθεί ως η δημιουργία εγχειρημάτων για τη δημιουργία κοινωνικής αξίας και επιρροής (El Ebrashi, 2013; Mair & Noboa, 2006). Μεγίστης σημασίας για να κατανοήσει κανείς την έννοια της κοινωνικής επιχειρηματικότητας είναι η κοινωνική αξία και ο ορισμός αυτής. Συνήθως η κοινωνική αξία περιγράφεται ως μια ευρύτερη έννοια μέσα στην οποία περιλαμβάνεται το κοινωνικό κεφάλαιο όπως επίσης και οι υποκειμενικές πτυχές της ευημερίας των πολιτών (Katsikis & Kyrgidou, 2016). Ο Schumpeter (1909) έχει την άποψη ότι «η έννοια της κοινωνικής αξίας είναι καθοριστική κυρίως για το άνοιγμα μιας απόλυτα αισιόδοξης άποψης για την κοινωνία και τις δραστηριότητές της». Επίσης υποστηρίζει ότι «η θεωρία της κοινωνικής αξίας είναι η κατευθυντήρια αρχή της οικονομικής δραστηριότητας αλλά και η αισιόδοξη και φωτεινή άποψη για όσα συμβαίνουν στην ανταγωνιστική κοινωνία». Η δημιουργία κοινωνικής αξίας είναι βασικός στόχος και καθοριστικό χαρακτηριστικό για μια κοινωνική επιχείρηση και υποστηρίζεται από το καταστατικό, τις πολιτικές και τις διαδικασίες της. Τέλος, έχει θεσπιστεί στο επιχειρηματικό μοντέλο και στις στρατηγικές λειτουργίας της κάθε κοινωνικής επιχείρησης (Katsikis & Kyrgidou, 2016).

Ο αντίκτυπος της κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Μελετώντας την κοινωνική επιχειρηματικότητα, της παρατηρούμε ως μια επιχειρηματική δραστηριότητα με δικαιούχους/στόχους, επιχειρηματικό στόχο και το μοντέλο της επιχείρησης. Από τη στιγμή που έχουν τεθεί συγκεκριμένοι στόχοι και δικαιούχοι αυτών δημιουργείται από τη δράση της αποτέλεσμα, δηλαδή αντίκτυπος. Ο αντίκτυπος της κοινωνικής επιχειρηματικότητας μπορεί να αφορά στο κοινωνικό, το περιβαλλοντικό και το οικονομικό πεδίο (Zulkefly, Abdul Ghani, Chin, Hamid, & Abdullah 2021).

Ο κύριος λόγος της κοινωνικής επιχειρηματικότητας είναι να ωφεληθούν οι περιθωριοποιημένες ομάδες (El Ebrashi, 2013). Πρόκειται λοιπόν σύμφωνα με τον ορισμό της από τον Robinson (2006) για μια προσέγγιση προσδιορισμού ενός συγκεκριμένου κοινωνικού προβλήματος, στη συνέχεια η πρόταση επίλυσής του

μέσω μιας σειράς μέτρων αντιμετώπισης αλλά και η αξιολόγηση της παρέμβασης που επιχειρήθηκε σε επίπεδο κοινωνικού αντίκτυπου και βιωσιμότητας της. Είναι λοιπόν ξεκάθαρο πως το αποτέλεσμα στην κοινωνία μιας τέτοιου είδους επιχειρηματικής προσπάθειας είναι μείζονος σημασίας αν όχι πρωταρχικός στόχος. Κοινωνικός αντίκτυπος αφορά τις κοινωνικές και πολιτιστικές επιπτώσεις της συμπεριφοράς των ενεργειών της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην ευημερία της κοινότητας (Zulkefly, et al., 2021). Πρόκειται λοιπόν για την δημιουργία μιας συνεχόμενης και θετικής κοινωνικής αλλαγής, σε ότι αφορά κοινωνικές και πολιτιστικές προκλήσεις μέσα από την εφαρμογή εμπορικών μεθόδων. Δεν είναι, όμως μια εύκολη υπόθεση αυτό. Είναι λίγες οι κοινωνικές επιχειρήσεις που πετυχαίνουν την αύξηση του αντίκτυπού τους. Δεν είναι σπάνιες δε οι περιπτώσεις που δυσκολεύονται ακόμα και να γίνουν οικονομικά βιώσιμες σε πρώτο χρόνο, πόσο μάλλον να αυξήσουν τον αντίκτυπό τους με την πάροδο των χρόνων (Eiselein & Dentchev, 2021).

Η επιχειρηματικότητα αφορά την ανακάλυψη ενός ταιριάσματος μεταξύ ορισμένων αναγκών και πόρων και τη δημιουργία μιας καινοτόμου επιχείρησης που εργάζεται για την ανάπτυξή της επιδιώκοντας περισσότερες ευκαιρίες για συνεχή καινοτομία στο εγχείρημα και την παραγωγή λογικών αποτελεσμάτων. Αυτό αφήνει ένα περιθώριο για επαναπροσδιορισμό της επιχειρηματικότητας, δηλαδή ένα περιθώριο για την παραγωγή νέων οργανισμών με διαφορετικά αποτελέσματα. Σε σύγκριση με την παραδοσιακή επιχειρηματικότητα, τα αποτελέσματα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας διαφέρουν αισθητά όπως διαφέρει εξίσου και ο τρόπος μέτρησης αυτών. Παρόλο που οι επιχειρηματίες που ασχολούνται με αυτή τη μορφή επιχειρηματικότητας αντιμετωπίζουν πολλές αποτυχίες στην αγορά, αυτές δε σχετίζονται μόνο με της ανισορροπίες των τιμών και την αδυναμία ορισμένων ατόμων να έχουν πρόσβαση σε προϊόντα ή υπηρεσίες (El Ebrashi, 2013).

Όπως έχει προαναφερθεί, αυτό που κάνει μια κοινωνική επιχείρηση να διαφέρει από κάθε άλλο είδος παραδοσιακής επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι το γεγονός πως είναι εκείνη που πρώτη εστιάζει στην επίτευξη μια κοινωνικής αποστολής, η οποία είναι ξεκάθαρη στο πλαίσιο και τα αποτελέσματα της κοινωνικής συνιστώσας. Αυτός είναι ο λόγος που μια τέτοιου είδους επιχειρηματική κίνηση δεν είναι μόνο κοινωνικά πολύτιμη αλλά έχει και κοινωνική αξία με σαφή και κεντρική κινητήρια δύναμη στην κοινωνική επιχειρηματικότητα (El Ebrashi, 2013).

Σύμφωνα με τους Mair και Noboa (2006) τα απτά αποτελέσματα που παράγονται θα πρέπει να αποφέρουν και να διατηρούν κοινωνικά οφέλη. Τα πιο

λογικά και αναμενόμενα αποτελέσματα που προκύπτουν από τις κοινωνικές επιχειρήσεις είναι ο κοινωνικός αντίκτυπος και η κοινωνική αλλαγή που υποστηρίζουν τα κοινωνικά οφέλη.

Για να μπορέσουμε να προσδιορίσουμε τι νοείται λέγοντας κοινωνικός αντίκτυπος θα βοηθούσε ο ορισμός των Burdge και Vanclay (1996) στο οποίο αναφέρεται ότι εμπεριέχεται αρχικά η διαδικασία αξιολόγησης ή εκτίμησης των κοινωνικών επιδράσεων που είναι πιθανό να προέλθουν ως αποτέλεσμα από συγκεκριμένες δράσεις πολιτικής ή ανάπτυξη έργων. Τέτοιου είδους κοινωνικές επιδράσεις αφορούν το σύνολο των ανθρώπων μια κοινότητας παρεμβαίνοντας θετικά στους τρόπους με τους οποίους οι άνθρωποι έρχονται αντιμέτωποι με την καθημερινότητά τους, κοινωνικοποιούνται και αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, αλλά και οργανώνονται προκειμένου να εξυπηρετήσουν τις βασικές τους ανάγκες. Οι δε πολιτιστικές επιπτώσεις περιλαμβάνουν αλλαγές στους κανόνες, τις αξίες και τις πεποιθήσεις των ατόμων που καθοδηγούν και εξορθολογίζουν τη γνώση του εαυτού τους και της κοινωνίας τους.

Η κοινωνική πολιτική εμφανίζεται ως πρωταρχικός παράγοντας για τη θέσπιση των απαραίτητων ρυθμίσεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την παραγωγική επιχειρηματικότητα, κάτι που δύναται να συμβάλει στην αύξηση της κοινωνικής αξίας (Katsikis & Kyrgidou, 2016). Οι οργανισμοί Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με τη μακροπρόθεσμη αλλαγή, την ανάπτυξη και τη δημιουργία βιώσιμων κοινωνικών επιπτώσεων (El Ebrashi, 2013). Ο ρόλος των μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ) υπήρξε βασικός στην παροχή βοήθειας για την ανακούφιση από καταστροφές. Οι ΜΚΟ υπάρχουν σε πολλά διαφορετικά μεγέθη και μορφές. Τόσο οι κοινωνικές επιχειρηματικές οργανώσεις όσο και οι κοινωνικές επιχειρήσεις ανήκουν στον τομέα των οργανισμών που εστιάζουν στη δημιουργία κοινωνικής αξίας με σκοπό τη δημιουργία βιώσιμου αντίκτυπου. Για να υποστηρίξουν αυτόν τον σκοπό βιώσιμου αντίκτυπου, οι κοινωνικές επιχειρηματικές οργανώσεις και οι κοινωνικές επιχειρήσεις είχαν διαφορετικές νομικές δομές, διαφορετικές προσεγγίσεις στις λειτουργίες και διαφορετικές δομές χρηματοδότησης από τις τυπικές ΜΚΟ (Ibrahim, & El Ebrashi, 2017).

Ο αντίκτυπος που δημιουργείται από την κοινωνική επιχείρηση, δηλαδή η κοινωνική αξία, μετριέται από τα οφέλη που αποκτώνται από άτομα των οποίων οι επείγουσες ανάγκες δεν ικανοποιούνται με κανένα τρόπο και τη γενικότερη αλλαγή που επιφέρουν στην κοινωνία και όχι από την αναλογία τιμής/κέρδους όπως

συμβαίνει στην παραδοσιακή μορφή επιχειρηματικότητας (Young, 2006). Είναι η βιώσιμη μακροπρόθεσμη αλλαγή που συμβαίνει στη ζωή των δικαιούχων καθώς και στη κοινότητα γενικότερα, όπως για παράδειγμα η κατάργηση ή αλλαγή των στερεότυπων, η δημιουργία νέων επαγγελμάτων κ.α. (Haugh, 2006). Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι σημαντικό μέρος των κερδών της κοινωνικής επιχείρησης επανεπενδύεται στην επιχείρηση για να μεγιστοποιηθεί ο κοινωνικός αντίκτυπος και όχι για να μεγιστοποιηθεί το κέρδος. Εν κατακλείδι η επιτυχία του οργανισμού είναι ο κοινωνικός αντίκτυπος που έχει καταφέρει, δεδομένου ότι αυτό είναι και ο τελικός της στόχος (Eiselein & Dentchev, 2021). Η πρόβλεψη του κοινωνικού αντικτύπου είναι ζωτικής σημασίας, καθώς μπορεί να βοηθήσει τους κοινωνικούς επιχειρηματίες να κατανοήσουν την επίτευξη της κοινωνικής τους αποστολής και να βελτιώσουν την απόδοσή τους (Zulkefly, et al., 2021).

Στο πλαίσιο του αντίκτυπου που δημιουργούνται από την κοινωνική επιχειρηματικότητα και περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Αυτές είναι όλες οι περιβαλλοντικές αλλαγές, επιβλαβείς και επωφελείς, προσωρινές ή μόνιμες που προκύπτουν μέσα από της δραστηριότητες, τα προϊόντα και της υπηρεσίες που προσφέρει ένας οργανισμός (Zulkefly, et al., 2021). Άξια αναφοράς είναι και η οικονομική επίδραση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, δηλαδή το κατά πόσο μπορεί να επηρεάσει την οικονομία μιας συγκεκριμένης περιοχής μια κοινωνική επιχειρηματική δραστηριότητα. Έχει φανεί ότι υπάρχει μια σχέση με θετικό πρόσημο μεταξύ των δραστηριοτήτων κοινωνικής επιχειρηματικότητας και του επιπέδου οικονομικής ανάπτυξης μιας κοινωνίας (Esfandiar, Sharifi-Tehrani, Pratt, & Altinay, 2019).

Κοινωνική επιχείρηση

Μια επιχείρηση χρειάζεται να πληρεί κάποιες προϋποθέσεις-χαρακτηριστικά για να θεωρηθεί Κοινωνική. Αυτά είναι η έμμισθη εργασία από συνεργαζόμενα μέλη, η εθελοντική-άμισθη εργασία, η σύμπραξη με ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς και οργανισμούς, η παροχή υπηρεσιών με στόχο την προώθηση κοινωνικών αξιών και η ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας (Νικολάου, 2012).

Σκοπός δε της κοινωνικής επιχείρησης είναι η αντιμετώπιση ενός κοινωνικού ζητήματος με βιώσιμο τρόπο (El Ebrashi, 2013). Η κοινωνική επιχείρηση αποτελείται κυρίως από ενεργούς πολίτες που μέλημά τους είναι τη μελλοντική

βελτίωση της ποιότητας ζωής για τους ίδιους και τους οικείους αλλά και για ολόκληρη την κοινωνία γύρω τους. Αυτής της μορφής οι επιχειρήσεις μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε τρεις τύπους: (1) μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, εκείνοι που προσπαθούν να ενεργήσουν επιχειρηματικά, (2) κερδοσκοπικοί οργανισμοί με κοινωνικές αποστολές και (3) υβριδικοί οργανισμοί που συνδυάζουν στοιχεία κερδοσκοπικής και μη κερδοσκοπικής δραστηριότητας (Gras, Moss, & Lumpkin, 2014). Οι κοινωνικές επιχειρήσεις είναι κερδοσκοπικές ιδιωτικές επιχειρήσεις/εγχειρήματα ή συνεταιρισμοί που λειτουργούν εμπορικά για την ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών (El Ebrashi, 2013).

Πλεονεκτήματα κοινωνικής επιχείρησης

Η δημιουργία μιας κοινωνικής επιχείρησης προσφέρει μια σειρά πλεονεκτημάτων τόσο για τα άτομα που θα τη σχηματίσουν όσο και για την κοινωνία ευρύτερα μέσα στην οποία εντάσσεται. Παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην παροχή ανθρωπιστικών υπηρεσιών. Σύμφωνα με την έρευνα των Ibrahim και Ebrashi (2017), η οποία εστιάζει στις επιχειρήσεις ανθρωπιστικών υπηρεσιών, καταλήγει σε σημαντικά λειτουργικά πλεονεκτήματα για τις κοινωνικές επιχειρήσεις και τις κοινωνικές επιχειρηματικές οργανώσεις. Μέσα από τη μελέτη τους φαίνεται ότι παρόλο που οι κοινωνικές επιχειρήσεις συμβαδίζουν με τα περισσότερα από τα επιχειρησιακά πλεονεκτήματα που χρειάζονται οι επιχειρήσεις ανθρωπιστικής υπηρεσίας, ξεχωρίζουν με την ικανότητά τους να έχουν πρόσβαση και να συντονίζουν τα τοπικά δίκτυα, να κατανοούν τις τοπικές ανάγκες με βάση τα συμφραζόμενα, να σχεδιάζουν βασικές και μη βασικές υπηρεσίες με καινοτόμο τρόπο, στρατηγικές επιχειρηματικών μοντέλων, οικοδόμηση συνεργασιών, την επαγγελματική διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, την αναπαραγωγή μοντέλων και την ανάλυση αποτελεσμάτων και επιπτώσεων. Ως εκ τούτου, υπάρχει σημαντικός λόγος για τον οποίο οι κοινωνικές επιχειρήσεις θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως νέοι παίκτες στις επιχειρήσεις ανθρωπιστικών υπηρεσιών, λόγω της ικανότητάς τους να αναπτύσσουν νέες υπηρεσίες, να δημιουργούν οικονομική βιωσιμότητα και επεκτασιμότητα για υπηρεσίες, να αξιολογούν τον αντίκτυπο αυτών των υπηρεσιών και να διαχειρίζονται επαγγελματικά τον οργανισμό για να προσεγγίσουν τοπικά δίκτυα και τέλος να αξιοποιήσει το ανθρώπινο δυναμικό.

Πίνακας 2. Η συμβολή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε επιχειρήσεις ανθρωπιστικών υπηρεσιών

Αξιολόγηση της Αγοράς	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτίμηση των αναγκών • Πρόσβαση στην τοπική γνώση • Κατανόηση της αγοράς • Πρόσβαση σε τοπικά δίκτυα • Κατανόηση των εθνικών αναγκών
Ανάπτυξη της Ιδέας	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιασμός βασικών υπηρεσιών • Σχεδιασμός συμπληρωματικών υπηρεσιών • Σχεδιασμός υποστηρικτικών εγκαταστάσεων • Καινοτομία στην παροχή υπηρεσιών • Στρατηγικές ανάπτυξης επιχειρηματικού μοντέλου και οικονομικής βιωσιμότητας
Σύστημα Παράδοσης	<ul style="list-style-type: none"> • Κατοχή και πρόσβαση σε μοναδικές εγκαταστάσεις • Πρόσβαση σε τοπικό ανθρώπινο δυναμικό • Δημιουργία συνεργασιών • Επαγγελματική διαχείριση προσωπικού και εθελοντών • Ενοποίηση και συντονισμός πόρων
Διαμονή Υπηρεσιών	<ul style="list-style-type: none"> • Προσέγγιση των σωστών δικαιούχων • Βιωσιμότητα • Επεκτασιμότητα και αναπαραγωγή μοντέλων • Ευέλικτες πολιτικές • Μέτρηση αποτελεσμάτων και ανάλυση επιπτώσεων

Πηγή: Ibrahim & Ebrashi (2017) σελ. 341

Για να μπορέσει να υποστηριχτεί ο σκοπός που υπηρετεί η Κοινωνική Επιχείρηση, αυτός του βιώσιμου αντίκτυπου, υπάρχουν διαφορετικές νομικές δομές, διαφορετικές προσεγγίσεις στις λειτουργίες και διαφορετικές δομές χρηματοδότησης από τις τυπικές ΜΚΟ (Ibrahim & Ebrashi., 2017).

Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.)

Γενικά χαρακτηριστικά

Για να μπορέσουμε να μιλήσουμε για την Κοιν.Σ.Επ., πρέπει πρώτα να καθορίσουμε τι είναι. Πρόκειται λοιπόν για έναν αστικό συνεταιρισμό που σύμφωνα με την νομοθεσία (ν. 1667/1986) βάσει καταστατικού διακρίνεται για τους κοινωνικούς του σκοπούς, έχει περιορισμένη ευθύνη για τα μέλη που την αποτελούν και δύναται να ασκήσει εμπορική δραστηριότητα. Μια Κοιν.Σ.Επ. είναι το είδος της επιχείρησης που διοικείται εξίσου από τα μέλη της με ισότιμους όρους και ο πρωταρχικός στόχος των εργασιών της είναι το συλλογικό όφελος. Επίσης, τα

κέρδη της προέρχονται από ενέργειες προσανατολισμένες στο συλλογικό όφελος (Κώστας, 2015).

Η θεσμοθέτηση των Κοιν.Σ.Επ. έγινε με τους νόμους ν.4019/2011 και ν.4430/2016 αντίστοιχα. Η σημασία αυτών των νόμων ήταν ότι όχι μόνο βελτιώθηκε αλλά και ενισχύθηκε ο ρόλος τους, δίνοντας τη δυνατότητα σε αυτές τις επιχειρήσεις να γίνουν βασικοί συντελεστές της κοινωνικής οικονομίας. Μάλιστα η κοινωνική επιχειρηματικότητα είναι βασικό συστατικό του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου και συνάδει με την στρατηγική «ΕΕ 2020» συνεισφέροντας σημαντικά στην κοινωνία (European Commission, 2011). Η Κοιν.Σ.Επ. είναι βάση νόμου νομική προσωπικότητα και πιο συγκεκριμένα είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου. Η νομική αυτή προσωπικότητα αποκτάται με την καταχώρηση καταστατικού του συνεταιρισμού στο Μητρώο Κοινωνικής επιχειρηματικότητας, το οποίο τηρείται στο Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Παράλληλα αποκτάται και η εμπορική ιδιότητα του συνεταιρισμού, η οποία επιβάλλεται να είναι σε αρμονία με τους καταστατικούς της σκοπούς. Θεμελιώδες χαρακτηριστικό της Κοιν.Σ.Επ. ως επιχειρηματική μορφή είναι η ελεύθερη συμμετοχή, καθότι αποτελεί μια μορφή ελεύθερης συνεργασίας, έχοντας ως βάση την εθελοντική και όχι την υποχρεωτική συμμετοχή. Η δεύτερη θεμελιώδης αρχή της είναι να έχει κοινωνικό σκοπό.

Απώτερος σκοπός μιας Κοιν.Σ.Επ. είναι η μείωση της ανεργίας με τη δημιουργία θέσεων εργασίας και η κοινωνική ενσωμάτωση εκείνων που ανήκουν στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, η υποστήριξη της τοπικής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής και μέσα από την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και καινοτομίας, η κάλυψη κοινωνικών αναγκών (Γεώργιας, 2013).

Κατηγορίες και πεδία δραστηριοτήτων

Σύμφωνα με το νόμο ν.4430/2016 οι Κοιν.Σ.Επ διαχωρίζονται σε κατηγορίες σύμφωνα με το σκοπό που εξυπηρετούν. Στις Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης, είτε αφορούν την ένταξη ευάλωτων ομάδων με βασικό στόχο τους να αποκτήσουν πρόσβαση και ευκαιρίες στην αγορά εργασίας και την κοινωνική ζωή, ξεπερνώντας αποκλεισμούς εξ αιτίας διάφορων σωματικών και ψυχικών θεμάτων, είτε λόγω παραβατικής συμπεριφοράς. Πιο συγκεκριμένα απευθύνονται σε άτομα με ιδιαίτερες ικανότητες είτε σωματικές, είτε ψυχικές και νοητικές, σε άτομα εξαρτώμενα από ουσίες ή

εκείνα που βρίσκονται σε στάδια απεξάρτησης αλλά και σε ανήλικους με συμπεριφορά παραβατική, εκείνοι που εκτίουν ποινές όπως και αποφυλακισμένοι/ες. Αναγκαία προϋπόθεση είναι το 30% όσων είναι εργαζόμενοι αλλά και μέλη των Κοιν.Σ.Επ.. να υπάγονται σε αυτές τις κατηγορίες και η συμμετοχή τους όσο αφορά το χρονικό διάστημα προσδιορίζεται στα άρθρα του καταστατικού της. Στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια λειτουργίας της Κοιν.Σ.Επ. παύσουν να πληρούνται οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις για τον οποιονδήποτε λόγο, ο φορέας έχει χρονικό περιθώριο τριών μηνών να προβεί σε προσλήψεις εργαζομένων ή σε εγγραφές νέων μελών. Σε αντίθετη περίπτωση αλλάζει η κατηγορία της Κοιν.Σ.Επ. από ένταξης σε Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας (Ε.Ε.Τ.Α.Α., 2021).

Η δεύτερη κατηγορία ένταξης αφορά τις ειδικές ομάδες. Βασική επιδίωξη είναι να μπορέσουν να εισέλθουν ομαλά στην κοινωνική και οικονομική ζωή άτομα που βρίσκονται σε μειονεκτική επαγγελματική θέση εξ αιτίας οικονομικών, κοινωνικών η και πολιτισμικών παραγόντων. Πιο συγκεκριμένα είναι θύματα ενδοοικογενειακής βίας και εμπορίας ανθρώπων, οι οικονομικοί μετανάστες, πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο, τα άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, οι άστεγοι, τα άτομα που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, οι μακροχρόνια άνεργοι έως είκοσι πέντε ετών και άνω των πενήντα ετών (Απίστουλας & Νίκου, 2021). Αναγκαία προϋπόθεση είναι το 50% των εργαζομένων και τον μελών να υπάγεται σε αυτές τις κατηγορίες και η συμμετοχή τους όσο αφορά το χρονικό διάστημα προσδιορίζεται στα άρθρα του καταστατικού της Κοιν.Σ.Επ.. Στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια λειτουργίας της Κοιν.Σ.Επ. παύσουν να πληρούνται οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις για τον οποιονδήποτε λόγο, ο φορέας έχει χρονικό περιθώριο τριών μηνών να προβεί σε προσλήψεις εργαζομένων ή σε εγγραφές νέων μελών (Ε.Ε.Τ.Α.Α., 2021).

Μια άλλη διάκριση των Κοιν.Σ.Επ είναι οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε). Πρόκειται για νομικές οντότητες ιδιωτικού δικαίου με περιορισμένη ευθύνη των μελών του. Έχουν εμπορική ιδιότητα και αποτελούν Μονάδες Ψυχικής Υγείας που εντάσσονται στους Τομείς Ψυχικής Υγείας. Βασική τους επιδίωξη είναι η κοινωνική και οικονομική ένταξη στη αγορά εργασίας ατόμων με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα και προσφέρουν στη θεραπεία

καθώς και στην οικονομική τους αυτάρκεια¹. Τέλος οι Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής ωφέλειας είναι φορείς που δραστηριοποιούνται πάνω στη βιώσιμη ανάπτυξη ή/και παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος. Πιο συγκεκριμένα οι οικονομικές δραστηριότητες, στοχεύουν στην αειφορία του περιβάλλοντος, την οικονομική και κοινωνική ισότητα, αναπτύσσουν και προστατεύουν τα κοινά αγαθά και προωθούν τη διαγενεακή και πολυπολιτισμική συμφιλίωση, δίνοντας έμφαση στις ιδιαιτερότητες των τοπικών κοινωνιών. Αντίστοιχα, οι κοινωνικές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος είναι εκείνες που παρέχονται στο ευρύ κοινό και μπορούν όλοι να έχουν πρόσβαση σε αυτές. Στόχο έχουν μια καλύτερη ποιότητα ζωής και προστατεύουν σε κοινωνικό επίπεδο ομάδες όπως ηλικιωμένοι, βρέφη, παιδιά, άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις. Στις υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνονται η εκπαίδευση, η υγεία, η κοινωνική στέγαση, η κοινωνική σίτιση, η παιδική φροντίδα, η μακροχρόνια φροντίδα και οι υπηρεσίες κοινωνικής αρωγής. Αυτό δε σημαίνει όμως ότι έρχονται να αντικαταστήσουν τις κρατικές υποχρεώσεις στην άσκηση της κοινωνικής πολιτικής (Ε.Ε.Τ.Α.Α., 2021).

Μια Κοιν.Σ.Επ έχει τη δυνατότητα να μεταβεί από μια κατηγορία σε άλλη κάνοντας τροποποίηση στο καταστατικό της και δεδομένου ότι πληρεί τις προϋποθέσεις για να ενταχθεί σε αυτή. Η τροποποίηση αυτή του καταστατικού δεν επηρεάζει στο ελάχιστο τα υπόλοιπα στοιχεία της εγγραφής της καθώς και το γενική λειτουργία της.

Σύσταση και οργανωτική δομή

Η νομική προσωπικότητα και η εμπορική ιδιότητα της Κοιν.Σ.Επ. αποκτάται με την εγγραφή της στο Μητρώο. Αφού κατατεθεί η αίτηση μαζί με το καταστατικό και τα λοιπά έγγραφα που απαιτούνται, πρέπει να πάρει έγκριση από το Τμήμα Μητρώου. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη δημιουργία μιας Κοιν.Σ.Επ. είναι η ύπαρξη πέντε τουλάχιστον φυσικών ή νομικών προσώπων. Για τις Κοιν.Σ.Επ. ένταξης ο αριθμός αυτός ανεβαίνει στους επτά. Μέσα στο καταστατικό αναφέρονται:

- ✓ Η επωνυμία, η έδρα και ο σκοπός της Κοιν.Σ.Επ.

¹ Οι Κοι.Σ.Π.Ε αναλύονται εκτενώς στο άρθρο 12 του Ν. 2716/1999 και θεωρούνται αυτοδικαίως Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης

- ✓ Τα πλήρη στοιχεία των φυσικών προσώπων που αποτελούν τα ιδρυτικά μέλη, με τις διευθύνσεις και τους Α.Φ.Μ.. Για τα νομικά πρόσωπα δηλώνεται η επωνυμία, η έδρα, ο Α.Φ.Μ. και ο αριθμός Γ.Ε.ΜΗ.
- ✓ Οι όροι και προϋποθέσεις για την είσοδο νέων μελών και την αποχώρηση οικειοθελή ή μη μελών.
- ✓ Η έκταση της ευθύνης των μελών.
- ✓ Η προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή που θα εγκρίνει το καταστατικό και θα καλέσει την πρώτη γενική συνέλευση για την ανάδειξη της επίσημης Διοικούσας Επιτροπής.

Γενική Συνέλευση

Μια φορά το χρόνο το λιγότερο, συγκαλείται Γενική Συνέλευση των μελών της Κοιν.Σ.Επ.. Αυτό συμβαίνει πριν την υποβολή της ετήσιας φορολογικής δήλωσης. Τουλάχιστον τα μισά μέλη της ομάδας θα πρέπει να παραβρεθούν ώστε να θεωρηθεί ότι υπάρχει απαρτία, διαφορετικά συγκαλείται εκ νέου Συνέλευση έπειτα από δύο έως επτά ημέρες. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια της Γενικής Συνέλευσης παίρνονται με δημοκρατικό τρόπο. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται στη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τον Γεώρμα (2013) είναι οι εξής:

- ✓ Ότι αφορά τροποποιήσεις του καταστατικού
- ✓ Θέματα που αφορούν στη συγχώνευση, τη διάλυση ή αναβίωση της Κοιν.Σ.Επ.
- ✓ Η έγκριση των κανονισμών που αφορούν σε θέματα εργασίας και προσωπικού
- ✓ Η συμμετοχή στην Κοιν.Σ.Επ. και η αποχώρηση από αυτή
- ✓ Οι γενικοί όροι της δραστηριότητας της Κοιν.Σ.Επ. ανάλογα με τους σκοπούς της, κυρίως σε αυτά που αφορούν τη συγκέντρωση και την πώληση των προϊόντων της.
- ✓ Η έγκριση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης
- ✓ Η εκλογή και η απαλλαγή κάθε ευθύνης της Διοικούσας Επιτροπής
- ✓ Η επιβολή εισφοράς στα μέλη για την αντιμετώπιση έκτακτων ζημιών ή άλλων εξαιρετικών καταστάσεων

Διοικούσα Επιτροπή

Η Διοικούσα Επιτροπή είναι μια τριμελής, τουλάχιστον, ομάδα μελών της Κοιν.Σ.Επ.. Αποτελείται από τον Πρόεδρο, το Γραμματέα και τον Ταμιά². Πάντα ο αριθμός των ατόμων που απαρτίζουν τη Διοικούσα Επιτροπή είναι μονός. Εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση και τη θητεία της ορίζεται από το καταστατικό. Η θέση στην επιτροπή είναι άμισθη. Η επιτροπή αυτή υποχρεούται να συνεδριάζει μια φορά το μήνα ή συχνότερα στην περίπτωση που υπάρξει σχετικό αίτημα από το 1/3 των μελών της, με την προϋπόθεση το ποσοστό αυτό να ξεπερνά τα δύο μέλη.

Οικονομικοί πόροι, αποθεματικά και διανομή κερδών

Οι πόροι μιας Κοιν.Σ.Επ., δηλαδή το κεφάλαιο της επιχείρησης μπορεί να προέρχεται από την επιχειρηματικής της δραστηριότητα, από την αξιοποίηση της περιουσίας της, από δωρεές τρίτων, από επιχορηγήσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διεθνείς ή εθνικούς οργανισμούς ή Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Β' βαθμού, από έσοδα άλλων προγραμμάτων και από κληροδοτήματα, δωρεές και παραχωρήσεις περιουσιακών στοιχείων. Αξίζει να σημειωθεί στο σημείο αυτό ότι οι εργαζόμενοι σε Κοιν.Σ.Επ. και σε συνεταιρισμούς εργαζομένων γενικότερα που ανήκουν σε Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού και λαμβάνουν οποιοδήποτε επίδομα, σύνταξη ή κρατικό βοήθημα δε χάνουν την παροχή αυτού. Για τη διανομή των κερδών ισχύουν τα εξής (Ε.Ε.Τ.Α.Α., 2021):

- ✓ Διανέμονται κέρδη στα μέλη στην περίπτωση που είναι και εργαζόμενοι στην Κοιν.Σ.Επ.
- ✓ Το 5% των κερδών, μετά τη φορολόγησή τους προορίζονται για τη δημιουργία τακτικού αποθεματικού και το 35% μοιράζεται στους εργαζομένου της επιχείρησης. Το ποσό που αφορά τους εργαζομένους απαλλάσσεται της φορολογίας περί εισοδήματος νομικών προσώπων, της φορολογίας διανεμομένων κερδών από νομικά πρόσωπα.
- ✓ Υπάρχει δυνατότητα όταν το ύψος του αποθεματικού φτάσει να είναι 10 φορές περισσότερο από τη συνολική αξία των συνεταιριστικών μερίδων, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, να παύσει η παρακράτηση του 5% των

² Σύμφωνα με το νόμο (ν.4430/2016, άρθρο 20 παρ. 1) σε περίπτωση που η Κοιν.Σ.Επ. έχει μόνο πέντε (5) μέλη, αντί για Δ.Ε. τα μέλη μπορούν να εκλέξουν διαχειριστή, ο οποίος αναλαμβάνει όλες της αρμοδιότητες της Δ.Ε

κερδών για το σκοπό αυτό. Το ποσοστό αυτό μπορεί είτε να διανεμηθεί στους εργαζομένους είτε να γίνει επανεπένδυσή του.

- ✓ Το ποσό που διατίθεται σε δράσεις κοινωνικής ωφέλειας απαλλάσσεται της φορολογίας και χαρακτηρίζεται ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό. Το ταμείο αυτό οφείλει να ελέγχεται σε διακριτή λογιστική μερίδα και να χρησιμοποιείται για το σκοπό αυτό έως το τέλος της επόμενης ετήσιας χρήσης. Τα έξοδα που γίνονται και αφορούν τις δράσεις κοινωνικής ωφέλειας, παρακολουθούνται διακριτά, λειτουργούν αφαιρετικά και μέχρι ισόποσα του αποθεματικού και ως εκ τούτου δεν εκπίπτουν από τα έσοδα της χρήσης που πραγματοποιούνται. Εάν δε γίνει διάθεση μέρους ή ολόκληρου του ποσού ειδικού αποθεματικού για κάποια δράση μέχρι το τέλος του χρονικού περιθωρίου που έχει η Κοιν.Σ.Επ τότε αυτό θεωρείται ως κέρδος της τρέχουσας χρήσης, δηλαδή της επόμενης από το σχηματισμό του
- ✓ Για τη δημιουργία και τον απολογισμό από τη χρησιμοποίηση του ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού είναι αναγκαίο να επεξηγείται επαρκώς και να υπάρχει αναλυτική έκθεση πάνω στο θέμα αυτό από τη Διοικούσα Επιτροπή. Η απόφαση αυτή πρέπει να πάρει την έγκριση τουλάχιστον από τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης.
- ✓ Τα ποσά εκείνα που απαλλάσσονται από τη φορολογία υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη τα καθαρά προ φόρων κέρδη. Μετά τη φορολόγηση των κερδών για τον υπολογισμό του τακτικού αποθεματικού και των κερδών για επανεπένδυση με σκοπό τη δημιουργία νέων δράσεων, την επέκταση της παραγωγικής δραστηριότητας και ικανότητας και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Πλεονεκτήματα κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων

Υπάρχουν μια σειρά ευνοϊκών διατάξεων σχετικά με τις φορολογικές υποχρεώσεις των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων, οι οποίες μπορούν να είναι αρκετά βοηθητικές για τα άτομα εκείνα που ενδιαφέρονται να ασχοληθούν με αυτές. Οι κοινωνικές επιχειρήσεις έχουν ως πρωταρχικό τους στόχο τον κοινωνικό και συλλογικό αντίκτυπο και τη δημιουργία κοινωνικής αξίας και όχι τη μεγιστοποίηση του κέρδους τους. Τα κέρδη που παράγονται διατίθενται στους εργαζόμενους, δηλαδή σε φυσικά πρόσωπα. Γι' αυτό το λόγο τα κέρδη δεν έχουν την

ίδια φορολογική μεταχείριση με εκείνα που παράγονται από μια τυπική κερδοσκοπική επιχείρηση. Έτσι λοιπόν σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 12 του Ν.4172/2016 «Ειδικά, για τους φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν περιλαμβάνεται ποσοστό έως 35% των κερδών προ φόρων, εφόσον αυτό καταβάλλεται στους εργαζόμενους τους». Ακόμα, με το άρθρο 31 του Ν.3986/2011 καθιερώνεται το τέλος επιτηδεύματος στα 500 ευρώ ετησίως. Σε αυτό το άρθρο στη παράγραφο 3 έχει προστεθεί μια απόφαση που απαλλάσσει μια νεοσύστατη Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση από την καταβολή τέλους επιτηδεύματος για τα πρώτα πέντε χρόνια λειτουργίας της.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Για τις ανάγκες της συγκεκριμένης έρευνας χρησιμοποιήθηκε η μεθοδολογία της μελέτης περίπτωσης, εξετάζοντας σε βάθος την Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Educaltour με στοιχεία και πληροφορίες που προήλθαν από τα πέντε μέλη τη. Η Κοιν.Σ.Επ. έδωσε γραπτή άδεια για τη διεξαγωγή της μελέτης περίπτωσης κατά την οποία μελετήθηκαν το καταστατικό της επιχείρησης, οι ισολογισμοί και τα σχετικά έγγραφα (documents). Επιπροσθέτως, με τη χρήση ελεύθερης συνέντευξης στα μέλη της ομάδας και των εμπλεκόμενων (συνεργάτες, εργαζόμενους, φίλους/υποστηρικτές, συμμετέχοντες σε δράσεις) με σκοπό την οπτική τους σε ότι αφορά την Κοιν.Σ.Επ., τη λειτουργία της και του χειρισμούς σε κανονικές και μη συνθήκες. Η μελέτη περίπτωσης είναι μια ποιοτική ερευνητική μέθοδος, κατάλληλη να παρουσιάσει την προαναφερθείσα θεωρία σε πραγματικό περιβάλλον. Για να υποστηριχθεί επιστημονικά η εργασία μελετήθηκαν κείμενα και άρθρα για τη μελέτη δευτερευουσών πηγών και τη βιβλιογραφία από μεγάλες βάσεις δεδομένων όπως το Emerald, το Taylor & Francis, το Springer Link και το Oxford Academic. Λαμβάνοντας υπόψιν όλα τα στοιχεία που δόθηκαν από την ομάδα της Educaltour, η εργασία καταλήγει σε συμπεράσματα σχετικά με τον αντίκτυπο της συγκεκριμένης Κοιν.Σ.Επ. όσο αφορά τα ίδια τα μέλη της, τον περίγυρό της αλλά και τις αξίες και τα όσα πρεσβεύει.

Δείγμα

Το δείγμα για την έρευνα ήταν τα μέλη και οι εμπλεκόμενοι της Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρησης Educaltour. Στους εμπλεκόμενους, πέραν των εργαζομένων μη μελών, περιλαμβάνονται ο δικηγόρος και ο λογιστής της εταιρίας οι οποίοι παρείχαν πληροφορίες και επεξηγήσεις ως προς τα διαδικαστικά τμήματα της μελέτης, το καταστατικό, τη λειτουργία και τα οικονομικά στοιχεία. Συνολικά έγινε επικοινωνία με 16 φυσικά πρόσωπα τα οποία είχαν ή έχουν στενή σχέση με την Κοιν.Σ.Επ..

Μέσα συλλογής δεδομένων

Ένα μεγάλο μέρος της έρευνας έγινε μέσω συνεντεύξεων. Οι βασικότερες πληροφορίες προέκυψαν από δεδομένα και γεγονότα όπως το καταστατικό και οι ισολογισμοί της εταιρίας.

Διαδικασία συλλογής δεδομένων

Αυτό που ζητήθηκε από τον κάθε ένα συμμετέχοντα ήταν να προσδιορίσει τη σχέση που είχε ή έχει με την Κοιν.Σ.Επ., να μιλήσει για τις δραστηριότητες και την πορεία της, τον τρόπο αντιμετώπισης των κρίσεων με κυριότερη εστίαση την πανδημία και ποιο πιστεύει από την έως τώρα εμπλοκή του με την Educaltour είναι το αποτύπωμα σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο.

Στατιστική ανάλυση

Τα δημογραφικά χαρακτηριστικά στη μελέτη περίπτωσης, δηλαδή η ηλικία, το φύλο και το μορφωτικό επίπεδο ήταν ανεξάρτητες μεταβλητές. Το κοινό χαρακτηριστικό όσων βοήθησαν στην εξέλιξη της έρευνας αυτής ήταν η εμπλοκή τους με την Educaltour.

Δεοντολογικά ζητήματα

Όλα τα στοιχεία που παραχωρήθηκαν για τις ανάγκες της συγκεκριμένης περίπτωσης δόθηκαν κατόπιν γραπτής άδειας από την ομάδα της Educaltour, η οποία υπογράφεται από την πρόεδρο της Κοιν.Σ.Επ.. Μέσα από την άδεια αυτή υπάρχει η δέσμευση ότι τα στοιχεία αυτά δε θα χρησιμοποιηθούν για οποιονδήποτε άλλο λόγο πέρα από τους σκοπούς της έρευνας. Κάθε συμμετέχοντας στη μελέτη, που μοιράστηκε εμπειρίες και απόψεις επί του θέματος, συνεργάστηκε οικειοθελώς μετά από πρόταση/πρόσκληση σε συζήτηση και με την κάλυψη τους γραπτής άδειας από τη διοικούσα επιτροπή.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Educaltour είναι μια ομάδα πέντε ανθρώπων με διαφορετικές αφετηρίες αλλά κοινό τους στοιχείο το ενδιαφέρον τους για την εναλλακτική εκπαίδευση, τον πολιτισμό και τα ταξίδια. Η φιλοσοφία της ομάδας είναι να προκύπτει η μάθηση και η κατάκτηση γνώσης μέσα από το βίωμα, την αλληλεπίδραση και το παιχνίδι. Με αυτό τον τρόπο μπορεί να υπάρχει άμεση εμπλοκή του κοινού με το ζήτημα που αφορά την κάθε δράση. Τα μέλη της ομάδας έχουν λάβει εκπαίδευση πάνω σε θέματα πολιτισμού και έχουν παιδαγωγική επάρκεια για τη δημιουργία δράσεων για ανήλικο και ενήλικο κοινό. Η σύσταση της εταιρίας έγινε το 2016.

Ο Κοινωνικός σκοπός

Σύμφωνα με το καταστατικό το πλήρες όνομα της εταιρίας είναι «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ EDUCALTOUR - ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ». Είναι ένας Αστικός Συνεταιρισμός Κοινωνικού Σκοπού περιορισμένης ευθύνης. Υπάγεται και ακολουθεί τις διατάξεις του Ν. 4430/2016. Οι κοινωνικές ανάγκες τις οποίες έρχεται να καλύψει η Educaltour είναι οι εξής:

→ Η βιώσιμη ανάπτυξη. Για την προώθηση αυτού του σκοπού, βασικός για την ομάδα, δημιουργούνται και εκτελούνται δραστηριότητες οι οποίες συμβάλλουν στην κοινωνική και οικονομική ισότητα. Επιπλέον από τις δράσεις αυτές προστατεύονται και αναπτύσσονται κοινωνικά αγαθά. Τέλος, μέσα από τις δράσεις προάγεται η συμφιλίωση και συνύπαρξη γενεών και πολιτισμών με εστίαση στις ιδιαιτερότητες των τοπικών κοινωνιών.

→ Η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών γενικού ενδιαφέροντος. Στο πλαίσιο της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών γενικού ενδιαφέροντος, η Educaltour σχεδιάσει και υλοποιεί προγράμματα που προωθούν την ποιότητα ζωής και προσφέρουν προστασία σε ομάδες όπως οι ηλικιωμένοι, τα παιδιά και άτομα με αναπηρίες ή/και χρόνιες παθήσεις. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες απευθύνονται σε συγκροτημένες ομάδες ατόμων και κοινωνικούς φορείς, χωρίς όμως να μπορούν να πάρουν τη θέση των γενικών κρατικών υποχρεώσεων σχετικά με την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής.

Εγγραφές και αποχωρήσεις μελών

Σύμφωνα με το καταστατικό της Educaltour, κάθε φυσικό πρόσωπο που έχει κοινές αρχές και επιδιώξεις μπορεί να γίνει μέλος του συνεταιρισμού. Το ίδιο ισχύει και για νομικά πρόσωπα που ενδιαφέρονται και θέλουν να συνδυάσουν την κοινωνική τους δράση με τους σκοπούς την ομάδας. Περιορισμός ως προς τις εγγραφές υπάρχει στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση ή υπάγονται σε Φορέα Γενικής Κυβέρνησης. Εκείνοι που δεν έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν ως μέλη στο συνεταιρισμό είναι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση ή υπάγονται σε Φορέα Γενικής Κυβέρνησης, όπως και κάθε άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο που μετέχει σε κάποια άλλη Κοιν.Σ.Επ. με αντίστοιχο πεδίο δραστηριοτήτων. Για την εγγραφή νέου μέλους καταβάλλεται συνεταιριστική μερίδα, η οποία σε περίπτωση αποχώρησης από την ομάδα επιστρέφεται.

Η Δομή

Η οργανωτική δομή της Educaltour είναι η εξής. Η Διοικούσα επιτροπή αποτελούμενη από τρία μέλη, τον πρόεδρο, το γραμματέα και τον ταμεία. Η Διοικούσα Επιτροπή εκλέγεται κάθε δύο χρόνια στη Γενική Συνέλευση από το σύνολο των μελών της, μεταξύ των οποίων υπάρχει ισότητα. Το κάθε ένα μέλος από τα 5 που απαρτίζουν την ομάδα είναι επικεφαλής και συντονιστής μιας λειτουργίας/τμήματος. Τα τμήματα είναι τα:

- ✓ Σχεδιασμός προγραμμάτων
- ✓ Επικοινωνία
- ✓ Marketing και διαχείριση Social Media
- ✓ Οικονομική διαχείριση
- ✓ Ανθρώπινο δυναμικό

Για τις λειτουργικές ανάγκες του συνεταιρισμού υπάρχει συνεργασία με εξωτερικούς συνεργάτες όπως δικηγόρος, λογιστής, γραφίστας κ.α.

Οι δραστηριότητες της Educaltour

Τα πεδία στα οποία δραστηριοποιείται η Educaltour είναι τα εκπαιδευτικά προγράμματα, οι πολιτιστικές και τουριστικές δράσεις, οι παιδικές γιορτές και η δημιουργική απασχόληση. Στο πλαίσιο της κάθε δράσης, μέλημα της ομάδας είναι να σχεδιάσει και να υλοποιήσει προγράμματα κατάλληλα και εναρμονισμένα στις ανάγκες του κοινού που απευθύνεται κάθε φορά. Για την υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών η Educaltour συνάπτει συνεργασίες με φορείς και νομικά πρόσωπα που έχουν την ανάγκη να επικοινωνήσουν κάποιο κοινωνικό μήνυμα ή ευαισθησία. Φορείς που εμπιστεύτηκαν την Educaltour είναι:

- ✓ Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
 - Βιωματικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο πλαίσιο ημερίδας
 - Εκπαιδευτικό πρόγραμμα ανηλίκων γνωριμίας με τον Ινδικό πολιτισμό στο πλαίσιο ημερίδας
- ✓ Σωματείο Α.μεΑ. Ερμής
 - Καλλιτεχνικό εργαστήρι με θέμα τη ζωγραφική για άτομα με νοητική υστέρηση
- ✓ Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας
 - Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για μαθητές Ε'+ΣΤ' Δημοτικού και Α'+Β' Γυμνασίου για την κατανόηση της αξίας της εθελοντικής αιμοδοσίας
- ✓ Κοιν.Σ.Επ. +Εργάζομαι (Παντοκαφενές)
 - Δημιουργική απασχόληση παιδιών 3-10 ετών.
 - Πολιτιστική διαδρομή για ενήλικο κοινό στο πλαίσιο του 2^{ου} Φεστιβάλ Κοινωνικής Οικονομίας (Μια βόλτα στις αναμνήσεις του Π. Φαλήρου)
- ✓ WWF
 - Εκπαιδευτικό πρόγραμμα με στόχο την ενημέρωση για την υπεραλίευση (Fish-Forward-WWF)
- ✓ Mc Arthur Glen
 - Εκπαιδευτικό εργαστήρι και δημιουργική απασχόληση για παιδιά
- ✓ Κοιν.Σ.Επ. ARBO
 - Εκπαιδευτικές δράσεις για παιδιά ποικίλης θεματολογίας
- ✓ Σκύλοι Οδηγοί Ελλάδας
 - Εκπαιδευτικά προγράμματα για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης και για ενήλικο κοινό με στόχο ευαισθητοποίηση σε θέματα τυφλότητας και την κατανόηση του ρόλου των σκύλων οδηγών

- ✓ Δήμος Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης
 - Δημιουργική απασχόληση και δραστηριότητες για παιδιά στο πλαίσιο του 7^{ου} Παιδικού Φεστιβάλ Δήμου Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης
- ✓ 2^ο Εν. Λύκειο Αγ. Δημητρίου
 - Βιωματικό πρόγραμμα για μαθητές λυκείου με στόχο την ενσυναίσθηση σε σχέση με τον εκφοβισμό σε γενικό πλαίσιο και πιο ειδικά στο σχολείο.
- ✓ INTERSIC
 - Πολιτιστική διαδρομή στα Αναφιώτικα της Αθήνας
 - Διαδικτυακό workshop για ενήλικο κοινό με στόχο την ενημέρωση σε θέματα ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης υλικών καθημερινής χρήσης
- ✓ «Εκκίνηση» Κέντρο ειδικής αγωγής
 - Δράσεις για παιδιά 4-7 με αυτισμό

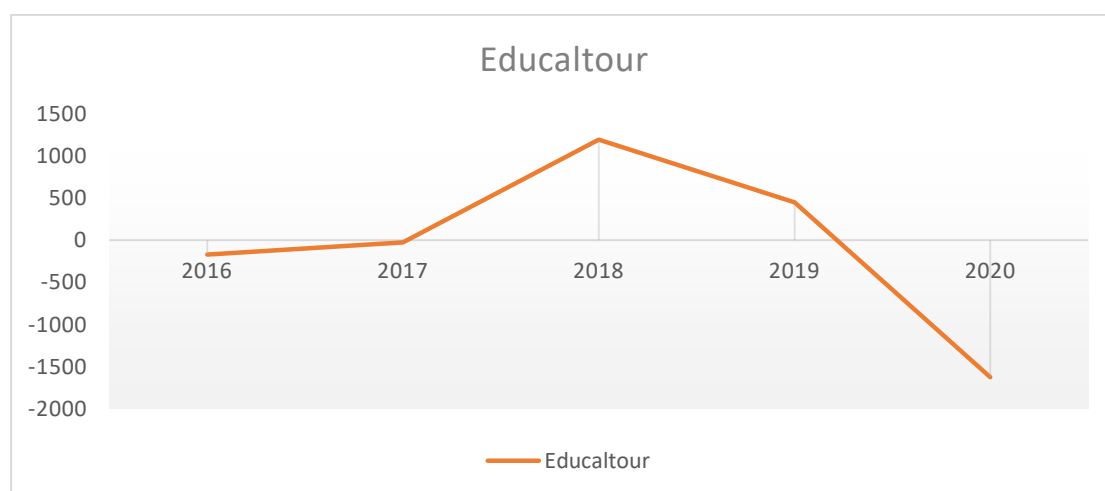
Οι πόροι και οικονομική πορεία

Το αρχικό κεφάλαιο για την έναρξη λειτουργίας της Κοιν.Σ.Επ. Educaltour ήταν οι συνεταιριστικές μερίδες των πέντε ιδρυτικών μελών, όπως ορίστηκε από τους ίδιους στο ποσό των 250 ευρώ. Συνεπώς, το ξεκίνημα έγινε με 1250 ευρώ. Δεδομένου ότι η οικονομική έναρξη του συνεταιρισμού έγινε το Μάρτιο, ο πρώτος ισολογισμός είχε αρνητικό πρόσημο. Το 2017 ήταν επίσης μία δύσκολη χρονιά, με λίγες δράσεις για την ομάδα και αρνητικό ισολογισμό, όμως ήταν καλύτερο το αποτέλεσμα από το προηγούμενο οικονομικό έτος, δηλαδή την εξάμηνη λειτουργία της. Τα μέλη είχαν συμφωνήσει στη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης ότι θα εκμεταλλευτούν τα πέντε χρόνια απαλλαγής από το τέλος επιτηδεύματος και τις υπόλοιπες φορολογικές ελαφρύνσεις που δικαιούταν η Κοιν.Σ.Επ., ακόμα και αν δεν έχουν κέρδος αρκεί να μπορούν να μειώσουν τη ζημία και να εδραιώσουν την εταιρία τους.

Με αυτή τη φιλοσοφία εργάστηκαν το 2017 ώστε να προετοιμάσουν και να εξασφαλίσουν δράσεις για την επόμενη χρονιά. Έγιναν αιτήσεις και σε προγράμματα επιδοτήσεων νεοσύστατων επιχειρήσεων, χωρίς όμως αποτέλεσμα. Με μία έκτακτη συνεδρίαση για κάποιες τροποποιήσεις στο καταστατικό, αποφασίστηκε μεταξύ άλλων να μειωθεί το ύψος συνεταιριστικής μερίδας στα 125 ευρώ ώστε να είναι πιο εύκολο να γίνει κάποιος μέλος του συνεταιρισμού.

Ο ισολογισμός του οικονομικού έτους 2018 κλείνει με θετικό πρόσημο, μικρό ίσως κέρδος για μια επιχείρηση, όμως φαίνεται ότι ο συνεταιρισμός έχει ένα ρυθμό ανάπτυξης και ενεργές συνεργασίες, οι οποίες ανανεώνονται αλλά και με νέες προτάσεις. Σε αυτό το σημείο της «ζωής» της, η Κοιν.Σ.Επ. αποφασίζει ότι ένα ποσοστό των κερδών θα διανεμηθεί στα μέλη μέσω εργασίας και εργοδοτικών εισφορών και το υπόλοιπο κέρδος θα χρησιμοποιηθεί για επανεπένδυση, με σκοπό την περαιτέρω εξέλιξη των δράσεων του συνεταιρισμού.

Δυστυχώς, αν και η επόμενη χρονιά ξεκίνησε με τους καλύτερους οιωνούς το πρώτο τρίμηνο, το ξέσπασμα της πανδημίας του covid-19, τα μέτρα προστασίας του πληθυσμού και αντιμετώπισης του ιού και το κλείσιμο της αγοράς και των δραστηριοτήτων το Μάρτιο του 2019 έπαιξε καταλυτικό ρόλο στην πορεία της Educaltour. Η χρονιά κλείνει με εννέα μήνες αδράνειας και με ελάχιστο κέρδος, αρκετά μικρότερο όμως από το μισό σε σύγκριση με τον προηγούμενο ισολογισμό

Σχήμα 1. Διάγραμμα πορείας Educaltour

Το 2020, χρονιά πλήρους αδράνειας, δεδομένης της εξέλιξης της πανδημίας, ο συνεταιρισμός δεν υπάχθηκε σε κανένα μέτρο βοήθειας και ελάφρυνσης από την παύση δραστηριοτήτων καθώς το κλείσιμο της αγοράς συνέπεσε με την ανανέωση των συνεργασιών που είχε ο συνεταιρισμός. Η Educaltour πραγματοποίησε μόνο μία διαδικτυακή δράση και κατ' αυτόν τον τρόπο το οικονομικό έτος ολοκληρώθηκε με αρνητικό ρεκόρ.

Το πέμπτο οικονομικό έτος της, χωρίς να έχει ολοκληρωθεί ακόμα, είναι αισθητά καλύτερο. Σύμφωνα με τις πληροφορίες σχετικά με τις δράσεις που δόθηκαν από την πρόεδρο της Educaltour και από το λογιστή της, υπάρχουν σημάδια

ανάκαμψης της Κοιν.Σ.Επ.. Στο ταμείο μπήκε η μη επιστρεπτέα προκαταβολή και με δειλά βήματα και αρκετούς περιορισμούς κατάφεραν να πραγματοποιηθούν προγράμματα, τα οποία δίνουν τόσο οικονομική ανάσα στο συνεταιρισμό αλλά και μια αίσθηση αισιοδοξίας ότι θα μπορέσει να επιβιώσει καθώς είχε τεθεί θέμα βιωσιμότητας.

Για το 2022 υπάρχει μια αίσθηση αισιοδοξίας. Ο πρώτος μήνας του νέου οικονομικού έτους ξεκίνησε ήδη με ενεργή δράση για την Educaltour και κλεισμένα προγράμματα για τους επόμενους μήνες. Υπάρχουν ακόμα συζητήσεις για συνέχιση συνεργασιών. Ο προγραμματισμός της ομάδας φτάνει μέχρι τον Ιούλιο του 2022. Υπάρχει, όμως η ανασφάλεια για την πορεία της πανδημίας και κατ' επέκταση και την τροποποίηση του υπάρχοντος πλάνου.

Η Educaltour στην Πανδημία του Covid-19

Όπως κάθε επιχείρηση, έτσι και η Educaltour αντιμετώπισε έντονα προβλήματα σχετικά με τις δράσεις της, την αλληλεπίδρασή της με το κοινό και τη γενικότερη λειτουργία της μέσα στη διετία που διανύουμε και συνεχίζει να υφίσταται. Οι δραστηριότητες και η γενικότερη φιλοσοφία της ομάδας είχαν άμεση επικοινωνία και αλληλεπίδραση με τα άτομα στα οποία απευθυνόταν και ίσως δεν ανέπτυξε με ταχύς ρυθμούς αντανακλαστικά για να μπορέσει να δώσει λύσεις στα προβλήματα που κλήθηκε να αντιμετωπίσει.

Μια κίνηση την οποία έκαναν τα μέλη της Educaltour ήταν να εργάζονται εθελοντικά στις δράσεις που έκαναν, καθώς το καταστατικό τους παρείχε το δικαίωμα εθελοντικής απασχόλησης δεκαέξι (16) ωρών την εβδομάδα ανά μέλος. Το 2020 όπου έπαυσαν τελείως τα προγράμματα και οι δράσεις της ομάδας προσπάθησαν να συνεχίσουν μια τυπική διαδικτυακή σχέση με το κοινό στο οποίο απευθύνονται. Μείωσαν στα απολύτως απαραίτητα τα έξοδα και στηρίχτηκαν στο κέρδος της προηγούμενης περιόδου. Πολύ θετικό και βοηθητικό ήταν επίσης η απόφαση που είχε πάρει η ομάδα στο τέλος του 2018 να αποταμιεύσει το κέρδος εκείνο που προοριζόταν για διανομή στα μέλη. Το 2021, που με δειλά βήματα υπήρξε μια επανεκκίνηση της οικονομικής δραστηριότητας στη χώρα, η επιλογή της Educaltour ήταν να προβεί σε κάποιες προσλήψεις για τη στελέχωση των δράσεών της και να συνεχίσουν τα μέλη την εθελοντική εργασία, αποβλέποντας στην ανάκαμψη του συνεταιρισμού.

Το τρέχον οικονομικό έτος και κυρίως το τρίτο και το τέταρτο τρίμηνο, ενώ είχε αρκετές επαφές με φορείς που συνεργαζόταν τα προηγούμενα χρόνια αλλά και με νέους που είχε γίνει η επικοινωνία για καινούριες συνεργασίες, ήταν έντονη η αμφιβολία ότι θα είναι δυνατή η πραγματοποίηση δράσεων για το ευρύ κοινό, από τη στιγμή που τα μέτρα για την προστασία και την αντιμετώπιση του SARS-CoV-2 τροποποιούνται σε σχεδόν εβδομαδιαία βάση και οι φορείς δεν είναι σε θέση να κάνουν μακροπρόθεσμο προγραμματισμό.

Κατά τη διάρκεια των δυο μεγάλων lockdown που πραγματοποιήθηκαν στην Ελλάδα, η Educaltour επέλεξε να μην ψηφιοποιήσει τις δραστηριότητες της. Η απόφαση αυτή πάρθηκε με ομόφωνη απόφαση των μελών, σκεπτόμενοι ότι το βασικό κοινό της ήταν ανήλικο κοινό ηλικίας 4-10 ετών και ήδη περνούσαν πολλές ώρες στον ηλεκτρονικό υπολογιστή με τη διαδικασία της τηλεκπαίδευσης. Αντ' αυτού προσπάθησε να δώσει ιδέες για δραστηριότητες στο σπίτι σε γονείς, με βίντεο και αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Σύμφωνα με τα μέλη της, αυτό που θα μπορούσε να «εκμεταλλευτεί» εμπορικά ώστε να μην έχει τέτοια κατακόρυφη πτώση θα ήταν το e-shop της και μια πιο συστηματική διαφήμιση μέσω του Internet. Πλέον έχει εναρμονιστεί πλήρως με τις νέες συνθήκες, σέβεται και τηρεί τα προστατευτικά μέτρα. Έχει ξεκινήσει με αυτόν τον τρόπο να πραγματοποιεί προγράμματα και να δραστηριοποιείται εν μέσω κρίσης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Ο Κοινωνικός αντίκτυπος της Educaltour

Η πρώτη ιδέα για τη δημιουργία της Educaltour γεννήθηκε για την επαγγελματική αποκατάσταση μιας παρέας. Με κοινό παρονομαστή την παιδεία και τον πολιτισμό, η ομάδα αυτή έψαξε τρόπο να δημιουργήσει μια επιχείρηση και μέσω αυτής να μπορέσει να καλύψει την ανάγκη της για εργασία και σταθερό εισόδημα αλλά και να εκφράζονται τα ιδανικά της και οι αξίες της. Μέσα από την έρευνα που έκαναν τα μέλη, έμαθαν για την κοινωνική επιχειρηματικότητα, τους ευνοϊκούς όρους για την έναρξη της επιχείρησης (χαμηλό αρχικό κεφάλαιο συγκριτικά με άλλες επιχειρηματικές μορφές, χωρίς δέσμευση περιουσιακών στοιχείων των μελών, χωρίς τέλος επιτηδεύματος για τα πρώτα πέντε χρόνια λειτουργίας κ.α.) και το όφελος που θα μπορούσε να προσφερθεί μέσω της επιχείρησής τους στην κοινωνία.

Μπορεί μέσα στα 5 χρόνια που υπάρχει η Educaltour να μην κατάφερε να εξασφαλίσει 5 σταθερούς μισθούς για τα μέλη της, όμως σε αυτό οφείλουμε να λάβουμε υπόψη μας ότι τα δύο τελευταία χρόνια έχει πληγεί σοβαρά από την πανδημία και κατάφερε να επιβιώσει. Πριν από αυτήν την κρίση είχε φτάσει στο σημείο να απασχολεί με μειωμένο ωράριο τα μέλη της εκείνα που δεν είχαν άλλο σταθερό εισόδημα και περιστασιακά κάποια ακόμα άτομα. Μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2019 είχε μια σταθερά αυξητική τάση, εδραίωνε τη θέση της, ανανέωνε και διεύρυνε της συνεργασίες της και η προοπτικές ήταν αισιόδοξες για την πορεία και την εξέλιξή της. Το Μάρτιο του '19 όμως που ξεκίνησαν τα περιοριστικά μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας του Covid-19 πάγωσαν όλες οι δραστηριότητες της Κοιν.Σ.Επ.. Το δεύτερο μισό του 2021 υπήρξε ξανά η δυνατότητα προγραμμάτων και δράσεων, με αρκετά μέτρα ασφαλείας και περιορισμούς. Σε αυτές τις δράσεις συνέχισε τη συνεργασία της με τα άτομα που απασχολούσε.

Ίσως το πιο σημαντικό κομμάτι του αντίκτυπου, σύμφωνα και με τα μέλη της ομάδας της Educaltour είναι η διαφορά, ακόμα και η πιο μικρή που μπορεί να πετύχει σε ότι αφορά την ενσυναίσθηση. Η ενημέρωση και κατ' επέκταση η ευαισθητοποίηση σε κοινωνικά θέματα. Η πλειονότητα των συνεργασιών που έχει συνάψει μέχρι σήμερα και τα προγράμματα που έχει σχεδιάσει και υλοποιήσει επιδιώκουν πάντα να αγγίζουν κοινωνικά θέματα όπως για παράδειγμα η σχολική βία και ο σχολικός εκφοβισμός ή η αιμοδοσία και η αξία της. Σε πρόγραμμα που έγινε σε

σχολική μονάδα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ήταν σοκαριστικά τα αποτελέσματα για κάθε έναν παρευρισκόμενο, εκπαιδευτικούς, μαθητές και ερμηνευτές και αυτό έδωσε τη δυνατότητα σε δεύτερο χρόνο να γίνει συζήτηση μεταξύ μαθητών και δασκάλων εφόσον είχε καλλιεργηθεί το έδαφος μέσω του προγράμματος. Εντυπωσιακά ήταν επίσης τα αποτελέσματα μετά από κάθε δράση με σκοπό την ενημέρωση και την ενσυναίσθηση. Οι απαντήσεις των παιδιών που συμμετείχαν κάθε φορά στα προγράμματα, η οπτική και η αντίληψή τους, γεννούσαν την ελπίδα ότι μπορεί να γίνει η διαφορά με μια μόνο κίνηση.

Μέσα από τις δράσεις που έχει σχεδιάσει και υλοποιήσει η Educaltour προάγεται η αγάπη και ο σεβασμός του περιβάλλοντος, η σημασία και η ανάγκη για την προστασία του και η αξία της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης. Αυτό το πετυχαίνει κυρίως από τον τρόπο που σχεδιάζει το κάθε της πρόγραμμα και τα υλικά που επιλέγονται για αυτό. Σε κάθε δράση της Educaltour χρησιμοποιούνται υλικά που βρίσκονται μέσα σε κάθε σπίτι ώστε να φαίνεται στην πράξη η δυνατότητα της επαναχρησιμοποίησης. Αυτό περνάει στους αποδέκτες του προγράμματος και φαίνεται από την ανατροφοδότηση που έχει η Κοιν.Σ.Επ. ότι αυτή η συνήθεια υιοθετείται από τον κόσμο. Επιπροσθέτως, τα μηνύματα αυτά επικοινωνούνται από την εκάστοτε θεματική του προγράμματος και τις συνεργασίες που επιδιώκει και συνάπτει.

Εκτός από τις οικολογικές και περιβαλλοντικές αξίες, η Educaltour έχει ασχοληθεί σημαντικά με ψυχαγωγικές δραστηριότητες για άτομα με ιδιαιτερότητες και συνεργασίες μαζί τους καθώς πιστεύει στις δυνατότητες του κάθε ανθρώπου με κάθε ιδιαιτερότητα ή αναπηρία και στις ίσες ευκαιρίες για διασκέδαση και εργασία. Στο τέλος του προγράμματος που έλαβε χώρα σε σωματείο Α.μεΑ., ήταν εντυπωσιακά τα αποτελέσματα της δράσης σύμφωνα με τους φροντιστές και τους θεραπευτές των συμμετεχόντων, οι οποίοι ήταν άτομα νοητική στέρση ελαφριάς και πιο βαριάς μορφής. Οι φροντιστές στον απολογισμό που έκαναν και την ανατροφοδότηση που έδωσαν στην ομάδα, ανέφεραν ότι οι συμμετέχοντες, κυρίως εκείνοι με βαριάς μορφή νοητική στέρση, ανταποκρίθηκαν στο πρόγραμμα καλύτερα από κάθε προσδοκία τους, τους προσέφερε χαλάρωση και τους έδωσε την δυνατότητα να είναι πιο ήρεμοι και συγκεντρωμένοι στην υπόλοιπη μέρα τους. Το πιο ευχάριστο δε, ήταν το γεγονός ότι βλέποντας την επίδραση αυτή στα άτομα που συμμετείχαν στο εργαστήριο, αποφάσισαν να εντάξουν στο ημερήσιο πρόγραμμά τους δραστηριότητες ανάλογες για όλη την ομάδα.

Βάση όλων των παραπάνω, φαίνεται πως η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Educaltour έχει καταφέρει αλλαγές, όσο μικρές ή μεγάλες μπορούν να θεωρηθούν, μέσα από την πορεία της σε κοινωνικά σύνολα, είτε αυτό λέγεται σχολική μονάδα, είτε σωματείο ή κέντρο. Το πλάνο για την πορεία της είναι να συνεχίσει να προσπαθεί για την αλλαγή και τη βελτίωση.

Η συνέχεια της Educaltour

Η συνέχεια για την Educaltour φαίνεται ευοίωνη με μια πρώτη ματιά. Έχει εκμεταλλευτεί αυτά που νομικά προσφέρονται για τις Κοιν.Σ.Επ. και κατάφερε να επιβιώσει σε μια αρκετά δύσκολη, πρωτόγνωρη και αιφνίδια συνθήκη. Το ενδιαφέρον θα είναι η πορεία της από εδώ και πέρα με δεδομένο ότι πλέον μπαίνει στον έκτο χρόνο λειτουργίας της, οπότε και προστίθεται στα ετήσια έξοδά της το τέλος επιτηδεύματος. Επίσης, πλέον η συνθήκη του κορονοϊού και τα περιοριστικά μέτρα της καθημερινότητας και τα μέτρα προστασίας για της δραστηριότητες δεν είναι μια καινούρια κατάσταση. Σίγουρα είναι μια περίοδος που κάποια στιγμή θα τελειώσει και θα περάσουμε σε μια κανονικότητα, χωρίς να γνωρίζουμε αν θα είναι η ίδια με αυτή που υπήρχε πριν δύο χρόνια. Για να μπορέσει να υποστηρίξει την ύπαρξή της και τη συνέχεια της λειτουργείας της ίσως είναι φρόνιμο να προγραμματίσει από νωρίς πιθανά σενάρια για δραστηριότητες που μπορεί να επεκταθεί με γνώμονα πάντα τις αξίες και το αρχικό της όραμα, αναπροσαρμόζοντας τους στόχους της στην νέες κοινωνικές ανάγκες που έχουν προκύψει μέσα από μια τέτοια δοκιμασία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Απίστουλας Δ. & Νίκου, Δ. (2021). Η έννοια της ευαλωτότητας και η τυποποίηση των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού στο ελληνικό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας. *Κοινωνική Πολιτική*, 15, 68-91.
- Burdge, R.J. & Vanclay, F. (1996). Social impact assessment: a contribution to the state of the art series., *Impact Assessment*, 14, 59-86.
- Γεώργιας, Κ. (επιμ.) (2013). *Κοινωνική Οικονομία, Θεωρία, Εμπειρία και Προοπτικές*. Εναλλακτικές Εκδόσεις, Αθήνα
- Ε.Ε.Τ.Α.Α. (2021). Τοπική αυτοδιοίκηση και κοινωνική & αλληλέγγυα οικονομία (Κ.ΑΛ.Ο.). Αθήνα. Ανάκτηση από https://www.eetaa.gr/odhgoi/25012021_odhgos_kalo.pdf
- Eiselein, P. & Dentchev, N.A. (2021). Scaling Social Impact: What Challenges and Opportunities Await Social Entrepreneurs. In Wasieleski, D.M. and Weber, J. (Ed.) *Social Entrepreneurship (Business and Society 360, Vol. 5)*, Emerald Publishing Limited, Bingley, 145-172.
- El Ebrashi, R. (2013). Social entrepreneurship theory and sustainable social impact. *Social Responsibility Journal*, 9(2), 188-209.
- European Commission (2011). Social Business Initiative. Creating a favourable climate for social enterprises, key stakeholders in the social economy and innovation; COM (2011) 682. (25.10.2011).
- Esfandiari, K., Sharifi-Tehrani, M., Pratt, S., & Altinay, L. (2019). Understanding entrepreneurial intentions: a developed integrated structural model approach. *Journal of Business Research*, 94, 172-182.
- Gras, D., Moss, T.W., & Lumpkin, G.T. (2014). The Use of Secondary Data in Social Entrepreneurship Research: Assessing the Field and Identifying Future Opportunities. In *Social Entrepreneurship and Research Methods (Research Methodology in Strategy and Management, Vol. 9)*, Emerald Group Publishing Limited, Bingley, pp. 49-75.
- Haugh, H. (2006). Social enterprise: beyond economic outcomes and individual returns. In Mair, J., Robinson, J. and Hockerts, K. (Eds), *Social Entrepreneurship* p.180-205, Palgrave Macmillan, London

- Ibrahim, S.E. & El Ebrashi, R. (2017). How social entrepreneurship can be useful in long-term recovery following disasters. *Journal of Humanitarian Logistics and Supply Chain Management*, 7(3), 324-349.
- Katsikis, I.N. & Kyrgidou, L.P. (2016). Social Policy and Social Entrepreneurship: Between the Public and the Private. *Innovation and Entrepreneurship in Education (Advances in Digital Education and Lifelong Learning, 2*, Emerald Group Publishing Limited, Bingley, pp. 91-106
- Κλήμη – Καμινάρη, Ο. & Παπαγεωργίου Κ. (2010). *Κοινωνική Οικονομία, Μια Πρώτη Προσέγγιση*. Ελληνοεκδοτική, Αθήνα
- Κυριακίδου, Ο. & Σαλάβου, Ε. (2014). *Κοινωνική επιχειρηματικότητα*. Εκδοτικός Οίκος Rosili, Αθήνα
- Κώστας, Α. (2015), Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις, Επιστημονική Εταιρεία για την Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη. Αθήνα Ανάκτηση από <https://docplayer.gr/250354-Koinoniki-oikonomia-kai-koinonikes-synetairistikies-epiheiriseis-koinsep.html>
- Mair J., & Noboa E. (2006). Social Entrepreneurship: How Intentions to Create a Social Venture are Formed. *In: Mair J., Robinson J., Hockerts K. (eds) Social Entrepreneurship*. Palgrave Macmillan, London.
- Moulaert, F., & Ailenei, O. (2005). Social economy, third sector and solidarity relations: A conceptual synthesis from history to present. *Urban studies*, 42(11), 2037-2053.
- Μπάρδα, Ε. (2016). *Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα. Η Περίπτωση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις*. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα
- Νόμος 4430/2016, Εφημερίδα της Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας, Αρ. Φύλλου 205, 31 Οκτωβρίου 2016
<https://www.e-nomothesia.gr/kat-oikonomia/nomos-4430-2016.html>
- Νόμος 4019/2011, Εφημερίδα της Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας, Αρ. Φύλλου 216, 30 Σεπτεμβρίου 2011
<https://www.e-nomothesia.gr/kat-epikheireseis/n-4019-2011.html>
- Νόμος 1667/1986, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, Αρ. Φύλλου 196, 8 Δεκεμβρίου 1986
<https://www.e-nomothesia.gr/kat-somateia-sundikalistikies-eleutheries/n-1667-1986.html>

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4172 Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις , κωδικοποιημένος με τον 4886/2022

<https://www.taxheaven.gr/law/4172/2013>

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3986 Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012 - 2015 - [Ειδική εισφορά αλληλεγγύης στα φυσικά πρόσωπα - Τέλος επιτηδεύματος] , κωδικοποιημένος με τον 4876/2021

<https://www.taxheaven.gr/law/3986/2011>

Ν. 4019/2011. *Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις*, ΦΕΚ 216/Α/30-9-2011

Ν. 4430/2016 (ΦΕΚ 205, τ. Α'). *Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις*

Νόμος 2716/99, Άρθρο 12: Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης

http://nomoskopio.gr/n_2716_99_12.php?toc=0

Νικολάου, Ι. (2012). *Κοινωνική Οικονομία – Κοινωνική Επιχειρηματικότητα*. Εκπαιδευτικό Υλικό για τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης, Αθήνα

Peredo A.M., & Mclean M. (2005). Social Entrepreneurship: A Critical Review of the Concept, *Journal of World Business*, 41(1), 56-65.

Robinson, J. (2006). Navigating social and institutional barriers to markets: how social entrepreneurs identify and evaluate opportunities. In Mair, J., Robinson, J. and Hockerts, K. (Eds), *Social Entrepreneurship* p. 95-120, Palgrave Macmillan, London.

Schumpeter, J. (1909). On the concept of social value. *The Quarterly Journal of Economics* 23(2), 213-232

Φίλος Ι. & Βελή Β. (2015). *Η Κοινωνική Επιχειρηματικότητα ως μέσο βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης την περίοδο της οικονομικής κρίσης*. Πάντειο Πανεπιστήμιο, 130-141, 10th MIBES Conference – Larisa, Greece

Vázquez-Parra, J.C., García-González, A. & Ramírez-Montoya, M.S. (2021), "Ethical education and its impact on the perceived development of social entrepreneurship competency. *Higher Education, Skills and Work-Based Learning*, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print

Young, R. (2006). For what it is worth: social value and the future of social entrepreneurship, p. 56-73, In Nicholls, A. (Ed.), *Social Entrepreneurship: New Models of Sustainable Social Change*, Oxford University Press

Zulkefly, N.A., Abdul Ghani, N., Chin, C.P.-Y., Hamid, S., & Abdullah, N.A. (2021). The future of social entrepreneurship: modelling and predicting social impact. *Internet Research*, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print.

Δίκτυο Κοιν.Σ.Επ.

<https://koinsep.org/%CF%84%CE%B9-%CE%B5%CE%AF%CE%BD%CE%B1%CE%B9-%CE%BF%CE%B9-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD-%CF%83-%CE%B5%CF%80/>

Γν.ΝΣΚ 112/2021, Ε' Τμήματος, Συνεδρίαση της 23ης Ιουνίου 2021

<https://www.nomotelia.gr/photos/File/WWW.112..21.htm>

www.educaltour.com

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

EDUCALTOUR

Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση

Αιάντος 82, Π. Φάληρο 17563

info@educaltour.com, 6906175037

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΥΝΕΝΑΙΝΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Η Μυρτώ Μελέα, μεταπτυχιακή φοιτήτρια του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, κατέθεσε αίτημα για παραχώρηση και χρησιμοποίηση πληροφοριών της Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης EDUCALTOUR, που αφορούν στη δομή και της λειτουργία της ομάδας αλλά και στην οικονομική της πορεία από την ίδρυσή της μέχρι και σήμερα. Κατόπιν συζήτησης, η Διοικούσα Επιτροπή αλλά και τα μέλη της Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης EDUCALTOUR, της επιτρέπουμε να χρησιμοποιήσει τόσο το όνομα όσο και τα στοιχεία που της παραχωρήσαμε για την έρευνά της και την εκπόνηση της Διπλωματικής της εργασίας στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος Οργάνωση και Διαχείριση Αθλητισμού «Διοίκηση Αθλητικών Οργανισμών & Επιχειρήσεων».

Παλαιό Φάληρο, 2022

Η Πρόεδρος της Δ.Ε.

Ελένη Ρουμπάνη

EDUCALTOUR
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΠΡΟΑΓΩΓΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΕΔΕΙΞΕΩΝ
Α.Μ.Κ.Ε. - Δ.Ο.Τ.029/2016
Α.Φ.Μ. 997305709 - Δ.Ο.Υ. Π. ΦΑΛΗΡΟΥ
ΑΙΑΝΤΟΣ 82 - Τ.Κ. 17563 Π. ΦΑΛΗΡΟ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ
ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας "EDUCALTOUR" -
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ**

=====

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΥΣΤΑΣΗ-ΕΠΩΝΥΜΙΑ-ΕΔΡΑ-ΣΚΟΠΟΣ-ΔΙΑΡΚΕΙΑ

ΑΡΘΡΟ 1ο

ΣΥΣΤΑΣΗ – ΕΠΩΝΥΜΙΑ

1. Συνιστάται Αστικός Συνεταιρισμός Κοινωνικού Σκοπού περιορισμένης ευθύνης, με την επωνυμία «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ EDUCALTOUR - ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ» και το διακριτικό τίτλο «EDUCALTOUR ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ.» σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4430/2016 «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει σήμερα.
2. Η συνιστώμενη με το παρόν Κοιν.Σ.Επ. είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, με περιορισμένη ευθύνη των μελών του, εμπορική ιδιότητα και κερδοσκοπικό χαρακτήρα.

ΑΡΘΡΟ 3ο

ΣΚΟΠΟΣ

1. Σκοπός του συνεταιρισμού είναι η συλλογική και κοινωνική ωφέλεια όπως ορίζονται στις παρ.2 και 3 του αρ.2 του Ν.4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α/31.10.2016).
2. Ειδικότερα, σκοπός του συνεταιρισμού είναι:
 - i) η βιώσιμη ανάπτυξη και
 - ii) η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών γενικού ενδιαφέροντος.

A. Βιώσιμη ανάπτυξη

Ειδικότερα, ο Συνεταιρισμός στο πλαίσιο της προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης θα ασκήσει δραστηριότητες οι οποίες:

- α)** συμβάλλουν στην κοινωνική και οικονομική ισότητα,
- β)** προστατεύουν και αναπτύσσουν τα κοινά αγαθά
- γ)** προωθούν τη διαγενεακή και πολυπολιτισμική συμφιλίωση, δίνοντας έμφαση στις ιδιαιτερότητες των τοπικών κοινωνιών.

Συγκεκριμένα οι σκοποί του Συνεταιρισμού ως προς την βιώσιμη ανάπτυξη εξειδικεύονται στην άσκηση των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- α.** Την ανάπτυξη δεξιοτήτων και μεταφορά τεχνογνωσίας
- β.** Τον εναλλακτικό, θεματικό και ήπιο τουρισμό
- γ.** Την παραγωγή και προώθηση της ανεξάρτητης πολιτισμικής δημιουργίας, ειδικότερα:
 - δ.** Την παροχή εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτιστικών δράσεων βιωματικού χαρακτήρα σε περιοχές με τουριστική ανάπτυξη, που προάγουν την ανάδειξη των τοπικών πολιτιστικών στοιχείων, την ενίσχυση της κοινωνικής ταυτότητας και την εν γένει πολιτιστική ανάπτυξη των περιοχών αυτών μέσω της συνέργειας με ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς και που συντελούν στην ικανοποίηση των αναγκών της συλλογικότητας (πολιτισμός, εκπαίδευση, τουριστική ανάπτυξη) που προάγουν το τοπικό και συλλογικό συμφέρον, την προώθηση της απασχόλησης, την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και την ενδυνάμωση της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης
 - ε.** Την πραγματοποίηση πολιτιστικών διαδρομών μέσω δράσεων κατά τη διάρκεια των οποίων προσεγγίζονται πληροφορίες και στοιχεία για συγκεκριμένα τοπόσημα πολιτιστικού ενδιαφέροντος (π.χ. μνημεία, ιδρύματα, τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, σημεία συνδεδεμένα με ιστορικά γεγονότα και τοπικές φυσιογνωμίες κ.α.)

στ. Τη διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων, ημερίδων και συνεδρίων σχετικών με την κάλυψη των πολιτιστικών και εκπαιδευτικών αναγκών ιδιωτικών και δημοσίων φορέων τοπικών κοινωνιών με στόχο την προσέλκυση τουριστικού ενδιαφέροντος (πολιτιστικός τουρισμός)

ζ. Τη συμμετοχή και διοργάνωση εκδηλώσεων πάσης φύσεως (ομιλίες, διαλέξεις, φεστιβάλ, πολιτιστικά δρώμενα) σχετικών με την ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας τοπικών κοινωνιών με τουριστική ανάπτυξη.

Β. Παροχή κοινωνικών υπηρεσιών γενικού ενδιαφέροντος

Ειδικότερα, ο Συνεταιρισμός στο πλαίσιο της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών γενικού ενδιαφέροντος θα ασκήσει δραστηριότητες οι οποίες προάγουν την ποιότητα ζωής και παρέχουν κοινωνική προστασία σε ομάδες όπως:

- Ηλικιωμένοι,
- Παιδιά,
- Άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις

και περιλαμβάνουν υπηρεσίες:

- Εκπαίδευσης, ειδικότερα:
- Τον σχεδιασμό και την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων που απευθύνονται σε συγκροτημένες ομάδες ατόμων και κοινωνικούς φορείς (π.χ. σχολεία, πολιτιστικοί σύλλογοι, υπάλληλοι εταιριών, τουρίστες, μουσεία, βιβλιοθήκες, σωματεία φίλων ατόμων με ειδικές ανάγκες, ΚΑΠΗ κ.α.) καθώς και την κάθε είδους πώληση αγαθών/προϊόντων που συνάδουν με τα ανωτέρω εκπαιδευτικά προγράμματα και συγκεκριμένα την πώληση (λιανική, χονδρική, εγχώρια και ηλεκτρονική-διαδικτυακή) κάθε είδους εκπαιδευτικών μικροαντικειμένων και ειδών δώρων κατασκευασμένων από χαρτί, χαρτόνι, ξύλο, γυαλί κ.α. όπως και την κατασκευή αυτών των αγαθών και προϊόντων.

Η παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών δεν θα πρέπει να υποκαθιστά τις γενικές υποχρεώσεις του Κράτους στην άσκηση της κοινωνικής πολιτικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β '
ΜΕΛΗ – ΕΓΓΡΑΦΗ – ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ – ΔΙΑΓΡΑΦΗ –
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΑΡΘΡΟ 5ο

ΜΕΛΗ

1. Μέλη του Συνεταιρισμού μπορούν να γίνουν :

α) Κάθε φυσικό πρόσωπο που εμπνέεται και ευαισθητοποιείται από τις αρχές και τις επιδιώξεις του Συνεταιρισμού.

β) Κάθε Νομικό πρόσωπο που διαπνέεται από τις ίδιες αρχές και επιθυμεί να συνδυάσει την κοινωνική του δράση με τους σκοπούς του Συνεταιρισμού, υπό την προϋπόθεση τήρησης των περιορισμών που τίθενται από τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν.4430/2016, όπως ισχύει σήμερα.

2. Δεν μπορούν να γίνουν μέλη του Συνεταιρισμού οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που ανήκουν στην Γενική Κυβέρνηση ή υπάγονται σε Φορέα Γενικής Κυβέρνησης.

3. Δεν μπορούν να γίνουν μέλη του Συνεταιρισμού νομικά ή φυσικά πρόσωπα τα οποία μετέχουν σε άλλη Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση με ίδια δραστηριότητα.

ΑΡΘΡΟ 6ο

ΕΓΓΡΑΦΗ ΜΕΛΟΥΣ

1. Για την εγγραφή μέλους στο Συνεταιρισμό, μετά τη σύστασή του, απαιτείται υποβολή γραπτής αίτησης από τον ενδιαφερόμενο προς τη Διοικούσα Επιτροπή, η οποία αποφασίζει για την αποδοχή της στην πρώτη, μετά την υποβολή της αίτησης, συνεδρίασή της.

2. Η εγγραφή των νέων μελών εγκρίνεται από την πρώτη Γενική Συνέλευση που λαμβάνει χώρα μετά την αίτηση του ενδιαφερόμενου. Η ιδιότητα του μέλους του Συνεταιρισμού αποκτάται από τον χρόνο λήψης της απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής για την αποδοχή της αίτησης.

3. Η συμμετοχή των νέων μελών στις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων και η ανάδειξή τους στα όργανα μπορεί να γίνει μόνο μετά την αποδοχή έγκρισης της εγγραφής από τη Γενική Συνέλευση. Η ίδια Γενική Συνέλευση αποφασίζει και για την αποδοχή ή μη των αιτήσεων εγγραφής των νέων μελών που δεν έχουν γίνει δεκτές από τη Διοικούσα Επιτροπή.

ΑΡΘΡΟ 7ο

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΜΕΛΟΥΣ

1. Τα μέλη του Συνεταιρισμού έχουν δικαίωμα να αποχωρήσουν, εφόσον υποβάλουν γραπτή δήλωση προς τη Διοικούσα Επιτροπή.

2. Μέλος του Συνεταιρισμού διαγράφεται μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται με την πλειοψηφία 3/5 του συνόλου των μελών της Κοιν.Σ.Επ, στην περίπτωση που προβεί σε σοβαρή παράβαση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το Ν. 4430/2016, όπως ισχύει, και το καταστατικό και η συμπεριφορά του βλάπτει τα συμφέροντα του Συνεταιρισμού. Η διαγραφή, στην περίπτωση απουσίας του μέλους από τις εργασίες της Γενικής Συνέλευσης, γνωστοποιείται με την κοινοποίηση προς αυτό αποσπάσματος της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που περιέχει υποχρεωτικά τους λόγους διαγραφής. Μέσα σε προθεσμία ενός (1) έτους από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης, το μέλος που διαγράφεται μπορεί να προσβάλει την απόφαση ενώπιον του αρμόδιου κατά τόπον Μονομελούς Πρωτοδικείου. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους επέρχεται από την ημέρα δημοσίευσης της τελεσίδικης απόφασης που απορρίπτει την προσφυγή ή από την ημέρα που έληξε άπρακτη η προθεσμία προσφυγής.

3. Στα αποχωρούντα ή διαγραφόμενα, κατά τα ανωτέρω, μέλη αποδίδεται η συνεταιριστική μερίδα, που εισέφεραν το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης, μέσα στην οποία έγινε η αποχώρηση ή η διαγραφή, ενώ με την επιστροφή εκκαθαρίζεται η σχέση του Συνεταιρισμού με το μέλος χωρίς αυτό να έχει αξίωση επί της περιουσίας που έχει σχηματιστεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΠΟΡΟΙ – ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ

ΑΡΘΡΟ 11ο

ΠΟΡΟΙ

Οι πόροι του Συνεταιρισμού αποτελούνται από:

1. Το ιδρυτικό κεφάλαιο και το κεφάλαιο που προκύπτει από την διάθεση νέων συνεταιριστικών μερίδων.
2. Έσοδα από την άσκηση των δραστηριοτήτων του και την εκμετάλλευση των περιουσιακών του στοιχείων.
3. Επιχορηγήσεις από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, την Ευρωπαϊκή Ένωση, διεθνείς ή εθνικούς οργανισμούς, ή Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Β' βαθμού και έσοδα από άλλα προγράμματα.
4. Κεφάλαια από κληροδοτήματα, δωρεές τρίτων και παραχωρήσεις της χρήσης περιουσιακών στοιχείων.

ΑΡΘΡΟ 12ο

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ

1. Κάθε μέλος εγγράφεται τουλάχιστον με μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα το ύψος της οποίας ορίζεται δια του παρόντος σε εκατόν εικοσιπέντε ευρώ (125€).
2. Τα ιδρυτικά μέλη και όσα στο μέλλον εγγραφούν, υποχρεούνται να εισφέρουν, με την καταβολή μετρητών, το ποσό που αντιστοιχεί στην υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα τους μέσα σε ένα (1) μήνα από την κατά νόμο καταχώριση του συνεταιρισμού ή την εγγραφή τους αντιστοίχως.
3. Η συνεταιριστική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλα τα μέλη του συνεταιρισμού.
4. Εκτός από την υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα της παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου, κάθε μέλος επιτρέπεται να αποκτήσει έως πέντε (5) προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες, οι οποίες δεν έχουν δικαίωμα ψήφου. Η αξία κάθε προαιρετικής μερίδας είναι ίση με την αξία της υποχρεωτικής, (ήτοι 125 ευρώ) και το ισόποσο αυτών καταβάλλεται από τα μέλη μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημέρα που θα δηλώσουν εγγράφως στη Διοικούσα Επιτροπή ότι επιθυμούν την απόκτηση

προαιρετικών μερίδων.

5. Η μεταβίβαση της υποχρεωτικής συνεταιριστικής μερίδας μέλους γίνεται μόνο σε νέο μέλος και εγκρίνεται από τη Διοικούσα Επιτροπή. Όλες οι μεταβιβάσεις συνεταιριστικών μερίδων καταχωρίζονται στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

6. Σε περίπτωση που μέλος φυσικό πρόσωπο αποβιώσει η αξία της συνεταιριστικής μερίδας του μέλους αυτού περιέρχεται αυτοδικαίως στον ειδικό ή καθολικό του διάδοχο. Σε περίπτωση που μέλος νομικό πρόσωπο τεθεί σε εκκαθάριση λόγω λύσης ή πτώχευσής του, η αξία της συνεταιριστικής μερίδας καταβάλλεται σε αυτό.

7. Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση για χρέη των μελών προς τρίτους, η συνεταιριστική μερίδα και τα προϊόντα της παραγωγής των μελών από την παράδοσή τους στο Συνεταιρισμό για πώληση, διάθεση, μεταποίηση και επεξεργασία. Επίσης δεν επιτρέπεται η κατάσχεση εις χείρας του Συνεταιρισμού ως τρίτου, χρημάτων που έχουν ληφθεί από πιστωτικά ιδρύματα ως δάνειο για λογαριασμό μέλους του και απαιτήσεων για παροχές σε είδος του Συνεταιρισμού προς τα μέλη του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ '

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ-ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ-ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ-ΒΙΒΛΙΑ

ΑΡΘΡΟ 25ο

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ

1. Τα κέρδη του Συνεταιρισμού δε διανέμονται στα μέλη της, εκτός αν τα μέλη αυτά είναι και εργαζόμενοι.

2. Τα κέρδη διατίθενται ετησίως ως εξής:

α. κατά ποσοστό 5% για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού,

β. κατά ποσοστό 35% διανέμονται στους εργαζομένους της επιχείρησης, εκτός αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης του Φορέα αποφασίσουν αιτιολογημένα τη διάθεση μέρους ή όλου του ποσοστού αυτού σε δραστηριότητες του στοιχείου γ',

γ. το υπόλοιπο διατίθεται για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη

γενικότερη διεύρυνση της παραγωγικής του δραστηριότητας.

3. Αν στο τέλος κάποιας χρήσης προκύψει ζημία, η οποία δεν καλύπτεται από το αποθεματικό της Κοιν.Σ.Επ., οι συνέταιροι υποχρεούνται να καταβάλουν ορισμένο χρηματικό ποσό για την κάλυψη των ζημιών του συνεταιρισμού, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η '
 ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

ΑΡΘΡΟ 29ο

Το Καταστατικό αυτό ρυθμίζει τα θέματα εκείνα που αξιώνει ο Ν.4430/2016, όπως ισχύει. Για τα υπόλοιπα θέματα ισχύουν οι ρυθμίσεις του Ν.1667/1986, όπως ισχύει.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ(ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ) EDUCALTUR-ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016 - 1η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ (7 ΜΑΡΤΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές		
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	1.075,18	0,00
Σύνολο	<u>1.075,18</u>	<u>0,00</u>
Σύνολο κυκλοφορούντων	<u>1.075,18</u>	<u>0,00</u>
Σύνολο ενεργητικού	<u>1.075,18</u>	<u>0,00</u>
Καθαρή θέση		
Καταβλημένα κεφάλαια		
Κεφάλαιο	1.250,00	0,00
Σύνολο	<u>1.250,00</u>	<u>0,00</u>
Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέο		
Αποτελέσματα εις νέο	-170,11	0,00
Σύνολο	<u>-170,11</u>	<u>0,00</u>
Σύνολο καθαρής θέσης	<u>1.079,89</u>	<u>0,00</u>
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Λοιποί φόροι και τέλη	-4,71	0,00
Σύνολο	<u>-4,71</u>	<u>0,00</u>
Σύνολο υποχρεώσεων	<u>-4,71</u>	<u>0,00</u>
Σύνολο καθαρής θέσης, προβέσεων και υποχρεώσεων	<u>1.075,18</u>	<u>0,00</u>

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2016

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	0,00	0,00
Λοιπά συνηθή έσοδα	0,00	0,00
Αποσβέσεις ενσωμάτων παγίων και άυλων στοιχείων	0,00	0,00
Λοιπά έξοδα και ζημιές	-170,11	0,00
Λοιπά έσοδα και κέρδη	0,00	0,00
Τόκοι και συναφή κονδύλια (καθαρό ποσό)	0,00	0,00
Αποτέλεσμα προ φόρων	-170,11	0,00

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΔΙΑΚΟΥΜΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΖΩΗ
ΑΔΤ Χ084939

ΙΔΑΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΑΔΕΙΑ Α ΤΑΞΗΣ 98866
ΙΔΑΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Τ.Ι.Δ.Α.
ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ
ΦΙΑΔΙΣΤΡΑΤΩΝ Τ.Π.Β.Σ.Τ. ΑΘΗΝΑ
ΑΦΜ: 155955515 ΔΟΥ: 27 ΑΘΗΝΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ (ΚΟΙΝ.Σ.Ε.Π) EDUCALTUR-ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ		
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017-2η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ (01/01/17-31/12/17)		

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Σημείωση		
<u>Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές</u>		
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	1.248,87	1.075,18
<i>Σύνολο</i>	1.248,87	1.075,18
Σύνολο κυκλοφορούντων	1.248,87	1.075,18
Σύνολο ενεργητικού	1.248,87	1.075,18
Καθαρή θέση		
<u>Καταβλημένα κεφάλαια</u>		
Κεφάλαιο	1.250,00	1.250,00
<i>Σύνολο</i>	1.250,00	1.250,00
<u>Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέο</u>		
Αποτελέσματα εις νέο	-195,86	-170,11
<i>Σύνολο</i>	-195,86	-170,11
Σύνολο καθαρής θέσης	1.054,14	1.079,89
<u>Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις</u>		
Λοιποί φόροι και τέλη	0,17	-4,71
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	194,56	
<i>Σύνολο</i>	194,73	-4,71
Σύνολο υποχρεώσεων	194,73	-4,71
Σύνολο καθαρής θέσης, προβλέψεων και υποχρεώσεων	1.248,87	1.075,18

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2017

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	10.120,17	
Λοιπά έσοδα και ζημιές	-10.145,92	-170,11
Αποτέλεσμα προ φόρων	-25,75	-170,11

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΔΙΑΚΟΥΜΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΖΩΗ
ΑΔΤ Χ084939

ΙΔΑΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΑΔΕΙΑ Α ΤΑΞΗΣ 98866

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧ. (ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ) EDUCALTUR-ΕΝΑΛ.-ΕΚΠΑΙΔ.-ΠΟΛ/ΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡ. ΔΡΑΣΕΙ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 - 3η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	2.494,12	1.248,87
<i>Σύνολο</i>	2.494,12	1.248,87
Σύνολο κυκλοφορούντων	2.494,12	1.248,87
Σύνολο ενεργητικού	2.494,12	1.248,87
Καθαρή θέση		
Καταβλημένα κεφάλαια		
Κεφάλαια	1.000,00	1.250,00
<i>Σύνολο</i>	1.000,00	1.250,00
Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέο		
Αποτελέσματα εις νέο	998,34	-195,58
<i>Σύνολο</i>	1.998,34	1.054,42
Σύνολο καθαρής θέσης	1.998,34	1.054,42
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Αυτοί φόροι και τέλη		0,17
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	495,78	194,78
<i>Σύνολο</i>	495,78	194,95
Σύνολο υποχρεώσεων	495,78	194,95
Σύνολο καθαρής θέσης, προβέψεων και υποχρεώσεων	2.494,12	1.248,87

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2018

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	13.493,43	10.120,17
Λοιπά έξοδα και ζημιές	-12.305,41	-10.145,92
Αποτελέσματα προ φόρων	1.194,02	-25,75

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΡΟΥΜΠΑΝΗ ΕΛΕΝΗ
ΑΔΤ ΑΒ024061

ΙΔΑΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΑΔΕΙΑ Α ΤΑΞΗΣ 98866

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧ. (ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ) EDUCALTUR-ΕΝΑΛ.-ΕΚΠΑΙΔ.-ΠΟΛ/ΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡ. ΔΡΑΣΕΙΣ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 - 4η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019)

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	2.752,50	2.494,12
<i>Σύνολο</i>	2.752,50	2.494,12
Σύνολο κυκλοφορούντων	2.752,50	2.494,12
Σύνολο ενεργητικού	2.752,50	2.494,12
Καθαρή θέση		
Καταβλημένα κεφάλαια		
Κεφάλαιο	1.000,00	1.000,00
<i>Σύνολο</i>	1.000,00	1.000,00
Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέο		
Αποτελέσματα εις νέο	1.447,00	998,34
<i>Σύνολο</i>	2.447,00	1.998,34
Σύνολο καθαρής θέσης	2.447,00	1.998,34
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Λοιποί φόροι και τέλη		
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	305,50	495,78
<i>Σύνολο</i>	305,50	495,78
Σύνολο υποχρεώσεων	305,50	495,78
Σύνολο καθαρής θέσης, προβέψεων και υποχρεώσεων	2.752,50	2.494,12

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2019

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	7.779,26	13.499,43
Λοιπά έξοδα και ζημιές	-7.330,60	-12.305,41
Αποτελέσματα προ φόρων	448,66	1.194,02

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΡΟΥΜΠΑΝΗ ΕΛΕΝΗ
ΑΔΤ ΑΒ024061

ΙΔΑΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΑΔΕΙΑ Α ΤΑΞΗΣ 98866

~~ΙΔΑΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Υ. ΙΩΑΝ.
ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ
ΠΛΕΥΡΑΡΧΟΥ 7-118 01 ΑΘΗΝΑ
ΑΦΜ: 065566515 - ΔΟΥ: Α' ΑΘΗΝΩΝ~~

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧ. (ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ) EDUCALTUR-ΕΝΑΛ.-ΕΚΠΑΙΔ.-ΠΟΛ/ΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡ. ΔΡΑΣΕΙΣ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020 - 5η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020)

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	753,97	2.752,50
Σύνολο	753,97	2.752,50
Σύνολο κυκλοφορούντων	753,97	2.752,50
Απαιτήσεις		
Παρ. φόροι	191,22	
Σύνολο	191,22	
Σύνολο ενεργητικού	945,19	2.752,50
Καθαρή θέση		
Καταβλημένα κεφάλαια		
Κεφάλαιο	1.000,00	1.000,00
Σύνολο	1.000,00	1.000,00
Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέο		
Αποτελέσματα εις νέο	-178,64	1.447,00
Σύνολο	-178,64	2.447,00
Σύνολο καθαρής θέσης	821,36	2.447,00
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Λαϊκοί φόροι και τέλη		
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	123,83	305,50
Σύνολο	123,83	305,50
Σύνολο υποχρεώσεων	123,83	305,50
Σύνολο καθαρής θέσης, προβέψεων και υποχρεώσεων	945,19	2.752,50

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2020

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	3.341,15	7.779,26
Λαϊκά έξοδα και ζημιές	-4.966,79	-7.330,60
Αποτελέσματα προ φόρων	-1.625,64	448,66

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΡΟΥΜΠΑΝΗ ΕΛΕΝΗ
ΑΔΤ ΑΒ024061

ΙΔΑΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΑΔΕΙΑ Α ΤΑΞΗΣ 98866

(ΙΔΑΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, Τ. ΙΔΑΡΗ,
ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ
ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ 7, 116 51 ΑΣΤΕΡΙΑ
ΑΡΜ. 00235515 - 1001 Α' ΑΘΗΝΩΝ)